

2023

SAMFÉLAGSSKÝRSLA

Fjarðaál
alcoa.is

ALCOA VILL VERA FYRIRMYND Í SAMFÉLAGS-
ÁBYRGÐ OG STUÐLA AÐ JÁKVÆÐRI UPPBYGG-
INGU VINNUSTAÐARINS ÞAR SEM ÖLL KYN FÁ
JÖFN TÆKIFÆRI TIL AÐ VAXA OG DAFNA
Í STARFI.

2023

SAMFÉLAGS-
SKÝRSLA

Jenny Sigríðardóttir hefur starfað hjá Alcoa Fjarðaálli í 17 ár eða síðan
árið 2007. Jenny er mikill náttúrunnandi en hún nýtur þess að ganga á
fjöll ásamt vorsteh tikinni Berettu, meðal annars til þess að veiða rjúpu.

EFNISYFIRLIT

01	Um skýrsluna	1	08	Mannauður	28
			8.1	Vinnustaðurinn	30
02	Yfirlýsing framkvæmdastjórnar	3	8.2	Samsetning vinnuafls og velta starfsfólks	32
	2.1 Skipurit Alcoa Fjarðaáls	4	8.3	Jafnréttismál	32
			8.4	Starfs- og siðareglur	32
03	Ávarp forstjóra	8	8.5	Öryggi	33
			8.6	Heilsa og velferð	34
04	Stefna Alcoa Fjarðaáls um samfélagsábyrgð	10	8.7	Hlunnindi fastráðins starfsfólks	34
	4.1 Mannauður	10	8.8	Starfsþróun og endurmenntun	34
	4.2 Umhverfi	11	8.9	Samfélagsmarkmið 2023 – árangur	36
	4.3 Efnahagur/virðisdeðja	11			
	4.4 Samfélag	11	09	Samfélag	37
05	Samfélagsmarkmið Alcoa Fjarðaáls 2023	12		9.1 Efst á baugi	37
				9.2 Hagsmunaaðilar	38
06	Starfsemi Alcoa Fjarðaáls	14		9.3 Styrkir til góðra verka	41
	6.1 Framleiðsluferli	14		9.4 Sjálfbær þróun á Austurlandi	42
	6.3 Stjórnarhættir	15		9.5 Samfélagsmarkmið 2023 – árangur	44
	6.3 Vottanir	15	10	Efnahagur og virðisdeðjan	45
07	Umhverfi	18		10.1 Almennar upplýsingar	45
	7.1 Tilkyrningar	18		10.2 Lykiltölur	45
	7.2 Grænt bókhald	19		10.3 Fjármögnun fyrirtækisins	46
	7.3 Hráefnis- og auðlindanotkun	19		10.4 Samstarf við birgja	46
	7.4 Losun í andrúmsloft	21		10.5 Samfélagsmarkmið 2023 – árangur	48
	7.5 Flúor í grasi – umhverfisvöktun	23	11	Áritun endurskoðanda	49
	7.6 Hávaði	25			
	7.7 Úrgangsmál	25	12	GRI-yfirlitstafla	50
	7.8 Frárennslí	27			
	7.9 Samfélagsmarkmið 2023 – árangur	27	13	Stefnuyfirlýsing Fjarðaáls	58

01

UM SKÝRSLUNA

Alcoa vill vera fyrirmynd í samfélagsábyrgð og stuðla að jákvæðri uppbyggingu vinnustaðarins þar sem öll kyn fá jöfn tækifæri til að vaxa og dafna í starfi.

Alcoa Fjarðaál sf. hefur gefið út samfélagskýrslu frá árinu 2016 og gefur nú út áttundu skýrsluna samkvæmt alþjóðlega sjálfbærnistaðlinum GRI Standard (Global Reporting Initiative). Umhverfisuppgjör Alcoa Fjarðaáls er hluti af skýrslunni. Megináherslan er að stuðla að gegnsæi í starfsemi fyrirtækisins sem felst meðal annars í því að gera grein fyrir árangri, stöðu verkefna og upplýsingum um áhrif starfseminnar á umhverfi, mannað, efnahag og virðisdeðju.

Alcoa vill vera fyrirmynd í samfélagsábyrgð og hefur markað sér stefnu sem felst meðal annars í því að draga markvisst úr umhverfisáhrifum beint frá starfsemi og í gegnum virðisdeðju félagsins, hafa jákvæð áhrif á samfélagið og stuðla að jákvæðri uppbyggingu vinnustaðarins þar sem öll kyn fá jöfn tækifæri til að vaxa og dafna í starfi.

Alcoa Fjarðaál hefur verið aðili að Global Compact í gegnum móðurfélagið frá árinu 2009 og skrifuðu fulltrúar fyrirtækisins undir Jafnréttissáttmála UN Women árið 2012. Fyrirtækið hefur einnig verið aðili að Festu, miðstöð um samfélagsábyrgð frá árinu 2014 og er þátttakandi í loftslagsyfirlýsingu Festu og Reykjavíkurborgar sem felst í því að draga úr myndun úrgangs og gróðurhúsalofttegunda.

Hópur stjórnenda í fyrirtækinu hefur haldið utan um gerð skýrslunnar í samstarfi við Langbrók ehf. Efnistöð skýrslunnar hafa verið skilgreind miðað við bein tengsl starfseminnar við umhverfi og samfélag, og við niðurstöður samtala við helstu hagsmunaaðila félagsins og starfsfólk. Starfsfólk hefur jafnframt verið hvatt til að taka þátt í mótun meginmarkmiða samfélagsábyrgðar félagsins.

Þær mælingar sem eru birtar í skýrslunni endurspeglar helstu snertifleti starfseminnar sem skiptast í eftirfarandi kafla: Umhverfi, mannað, samfélag, virðisdeðju og efnahag. Stýrihópurinn vinnur eftir þessum málaflokkum en hópurinn samanstendur af framkvæmdastjórum fyrirtækisins og starfsfólki sem sér um gagnaöflun.

Á forsíðu:

Sigrún Ólafsdóttir hóf störf í kerskála Alcoa Fjarðaáls árið 2007. Á bænum Brekkugerði í Fljótsdal rekur hún fjárbú ásamt eiginmanni sínum og hefur einnig byggt upp skógrækt. Sigrún nýtur þess að ganga um skógræktina sína og virða fyrir sér árangurinn sem hlotist hefur af áralangri vinnu.

SAMFÉLAGS- STEFNA

Meginmarkmið samfélagsstefnu fyrirtækisins er að hafa jákvæð áhrif á samfélagið og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum af starfseminni.

02

YFIRLÝSING FRAMKVÆMDA- STJÓRNAR

Hugmyndafræði sjálfbærrar þróunar er undirliggjandi þáttur í samfélagsábyrgð Alcoa Fjarðaáls. Meginmarkmið samfélagsstefnu fyrirtækisins er að hafa jákvæð áhrif á samfélagið og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum af starfseminni. Innleiðing samfélagsábyrgðar Alcoa Fjarðaáls byggir á mælanlegum markmiðum, markvissum aðgerðum og verkefnum með það að leiðarljósi að ná jafnvægi á milli starfseminnar, samfélags, umhverfis og efnahags til lengri tíma litið.

Fyrirtækið leggur áherslu á gegnsæi í samskiptum við sitt starfsfólk og helstu hagsmunaaðila. Félagið fylgir skýrum siðareglum og skal allt starfsfólk fá þjálfun á því sviði, til að styðja við góða siðferðilega hegðun í starfi. Félagið vinnur markvisst að því að skapa góða og uppbyggilega vinnustaðarmenningu og þjónar starfsfólk þar lykilhlutverki. Allar stefnubreytingar eru innleiddar á markvissan hátt í samstarfi við starfsfólk.

Alcoa er starfrækt víðs vegar um heiminn og leggur ríka áherslu á að fylgja vinnuferlum til að draga úr spillingu og efla gegnsæi í starfsemi félagsins. Á árinu 2023 var áfram tryggt að starfsfólk fengi þjálfun varðandi spillingu, mútugreiðslur, mansal og persónuvernd. Stafsfólk og hagsmunaaðilar geta á auðveldan hátt tilkynnt um grun um brot á lögum í starfi gegnum svokallaða Heilindalínu (Integrity Line). Í kjölfar tilkynningar er hrint úr vör rannsókn innanhúss. Innri endurskoðandi hvers félags innan Alcoa samstæðunnar fer síðan yfir allar slíkar tilkynningar og rannsóknir. Framkvæmdastjórn Fjarðaáls leggur ríka áherslu á samvinnu við hagsmunaaðila á Íslandi, byggt á leiðbeinandi vinnureglum frá móðurfélaginu, með það að markmiði að ná betri árangri á sviði efnahags-, samfélags- og umhverfismála.

Upplýsingar sem fram koma í þessari skýrslu eru réttar og veittar samkvæmt okkar bestu vitund.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnar,

Fernando Costa,
forstjóri Alcoa Fjarðaáls

2.1

SKIPURIT ALCOA FJARÐAÁLS 2023

Fernando Costa, forstjóri

Fernando Costa tók við stöðu forstjóra Alcoa Fjarðaáls í nóvember árið 2023. Hann kom til Reyðarfjarðar frá Pittsburgh í Bandaríkjunum, þar sem hann sinnti starfi svæðisstjóra Viðskiptakerfis Alcoa (ABS) í Norður Ameríku. Fernando hóf störf hjá álverinu í Alumar í Brasilíu árið 2002 og kom að ferlaþróun og rekstri kerskála. Árið 2015 flutti hann til Bandaríkjanna og tók við starfi tæknistjóra við Wenatchee verksmiðjuna og leiddi síðar rekstur málmvinnslu fyrirtækisins. Árið 2017 tók hann þátt í að koma rekstri álvers Alcoa í Warrick aftur af stað eftir að hlé var gert á framleiðslunni og stýrði þar forskautaframleiðslu.

Fernando er með Executive MBA gráðu frá Háskólanum í Pittsburg auk þess að vera með MBA gráðu frá Fundacao Getulio Vargas í Brasilíu.

Vigdís Diljá Óskarsdóttir, stjórnandi samskipta- og samfélagsmála

Vigdís Diljá gekk til liðs við Alcoa Corporation í febrúar 2024 og er stjórnandi samskipta- og samfélagsmála Alcoa á Íslandi. Vigdís Diljá hefur starfað sem fréttamaður og við dag-skrárgerð í sjónvarpi en áður en hún hóf störf hjá Alcoa gegndi hún starfi verkefnastjóra hjá sveitarfélaginu Múlaþingi.

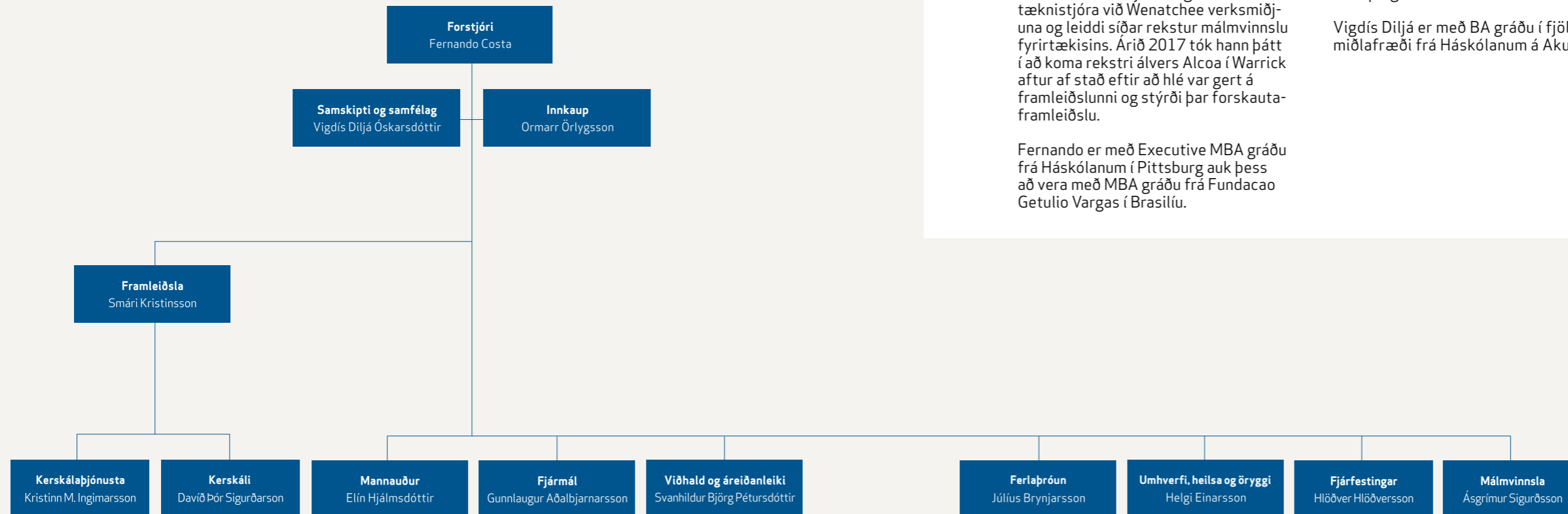
Vigdís Diljá er með BA gráðu í fjölmiðlafræði frá Háskólanum á Akureyri.

Ormarr Örlygsson, framkvæmdastjóri innkaupa

Ormarr hefur starfað sem framkvæmdastjóri innkaupa hjá Alcoa Fjarðaáli frá árinu 2012. Hann starfaði hjá Alcoa á árunum 2007-2010 sem framkvæmdastjóri steypuskála. Á árunum 2010 til 2012 starfaði hann sem útibússtjóri Íslandsbanka á Reyðarfirði og Egilsstöðum. Ormarr var framkvæmdastjóri Skinnaðnaðar ehf. á Akureyri frá 2001-2006.

Ormarr er með BS gráðu í efnafræði og MBA gráðu frá Háskólanum í Reykjavík.

Smári Kristinnsson, framkvæmdastjóri framleiðslu

Smári hefur gengt stöðu framkvæmdastjóra álframleiðslu frá árinu 2023. Smári gekk til liðs við Alcoa árið 2006 sem ferliseigandi í kerskála. Árið 2008 tók hann við starfi framkvæmdastjóra steypuskála og gegndi því til ársins 2014 þegar hann tók við sem framkvæmdastjóri kerskála. Árið 2018 tók hann jafnframt við stýringu skautsmiðju. Smári var framkvæmdastjóri framleiðsluþróunar frá 2019 - 2021 og frá 2021-2023 sinnti hann stöðu framkvæmdastjóra mannaúsmála. Áður en Smári hóf störf hjá Alcoa starfaði hann sem hugbúnaðarráðgjafi.

Smári er með B.Sc. gráðu í stjórnunarfræðum frá Háskólanum á Akureyri.

Júlíus Brynjarsson,
framkvæmdastjóri ABS

Júlíus hóf störf hjá Alcoa Fjarðaáli árið 2006 sem verkfræðingur. Á árunum til 2015 starfaði hann sem yfirverkfræðingur í skautsmiðju, umhverfistækniteymi og í kerskála. Árið 2015 varð hann framkvæmdastjóri skautsmiðju og árið 2018 tók hann við stöðu framkvæmdastjóra steypuskála. Júlíus hefur verið framkvæmdastjóri ABS frá því í apríl 2022 en hann sinnti auk þess starfi framkvæmdastjóra umhverfis- heilsu- og öryggismála frá febrúar 2022 til ársloka 2023. Áður en Júlíus hóf störf hjá Alcoa starfaði hann sem sérfræðingur hjá Orkustofnun.

Júlíus er með B.Sc. gráðu í véla- og iðnaðarverkfræði frá Háskóla Íslands og M.Sc. í framleiðslu og vöruhönnun við Danmarks Tekniske Universitet.

Elín Hjalmsdóttir,
framkvæmdastjóri mannaúðs

Elín er framkvæmdastjóri mannaúðsmála hjá Alcoa Fjarðaáli og hóf störf hjá fyrirtækinu í apríl 2023. Elín hefur starfað sem framkvæmdastjóri mannaúðs- og markaðsmála hjá Heilsumvernd frá árinu 2021. Þar á undan starfaði Elín í rúm 15 ár hjá Eimskip, síðast sem framkvæmdastjóri mannaúðssviðs.

Elín er menntaður viðskiptafræðingur frá HR og er einnig með MBA gráðu frá sama skóla.

Gunnlaugur Aðalbjarnarson,
framkvæmdastjóri fjármála

Gunnlaugur hóf störf hjá Fjarðaáli árið 2009 sem fjármálasérfræðingur. Árið 2015 hætti hann hjá Alcoa til að gegna stöðu fjármálastjóra hjá sveitarfélaginu Norðurþingi en sneri aftur til Alcoa Fjarðaáls árið 2017 til að taka við starfi framkvæmdastjóra fjármála. Áður en Gunnlaugur hóf störf hjá Alcoa var hann framkvæmdastjóri smásölufyrirtækis og ráðgjafi hjá hugbúnaðarfyrirtæki.

Gunnlaugur er með Cand.Oecon gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands og MBA gráðu frá Háskólanum í Reykjavík.

Hlöðver Hlöðversson,
framkvæmdastjóri fjárfestinga

Hlöðver Hlöðversson gekk til liðs við Alcoa árið 2016 þegar hann var ráðinn sem verkefnastjóri fjárfestinga en á árunum 2008-2016 sinnti hann því hlutverki sem verktaki. Snemma árs 2024 varð Hlöðver framkvæmdastjóri fjárfestinga. Áður var hann forstjóri Reykjalundar Plastiðnaðar.

Hlöðver er með meistargráðu í iðnrekstrarverkfræði frá Alaborgarháskóla í Danmörku.

Svanhildur Björg Pétursdóttir,
framkvæmdastjóri viðhalds

Svanhildur Björg tók við stöðu framkvæmdastjóra viðhalds, áreiðanleika og upplýsingatækni í nóvember 2023. Svanhildur hóf störf hjá Fjarðaáli 2019 sem rekstrarstjóri viðhalds skautsmiðju, umhverfis og hafnar. Hún var verkefnastjóri hjá VHE á árunum 2015-2019 og undan því vann hún sem vélfræðingur.

Svanhildur lauk námi í vélstjórn og rafvirkjun árið 2012 frá Verkmenntaskólanum á Akureyri. Hún lauk véliðnfræði árið 2016 frá Háskólanum í Reykjavík og viðskiptafræði frá Háskólanum á Akureyri 2022.

Kristinn Már Ingimarsson,
framkvæmdastjóri kerskálabjónustu

Kristinn Már tók í byrjun árs 2024 við stöðu framkvæmdastjóra kerskálabjónustu en hann hafði þá verið framkvæmdastjóri tæknimála álframleiðslu í rúm 10 ár. Kristinn hefur starfað hjá Alcoa Fjarðaáli síðan 2011. Fyrstu sex árin starfaði hann sem verkfræðingur í tækniteymi kerskála. Frá 2017 til 2019 var hann tæknistjóri skautsmiðju og umhverfis og frá 2019 tæknistjóri kerskála, skautsmiðju og kersmiðju.

Kristinn Már er með B.Sc. og M.Sc. gráðu í iðnaðarverkfræði frá Háskóla Íslands

Davíð Þór Sigurðarson,
framkvæmdastjóri kerskála

Davíð hefur verið framkvæmdastjóri kerskála síðan í ársbyrjun 2024 en hann hafði þá sinnt starfi framkvæmdastjóra álframleiðslu Alcoa Fjarðaáls í tæpt ár. Davíð starfaði sem svæðisstjóri Eimskips á Austurlandi frá 2019 en var fyrir það starfsmaður hjá Alcoa Fjarðaáli frá árinu 2006. Hann var í innkaupateymi Alcoa Fjarðaáls frá 2006 – 2008, síðan í fjármálateyminu til 2010 og eftir það verkefnastjóri útflutnings og gæða í steypuskála.

Davíð lauk viðskiptafræði frá Háskólanum á Bifröst árið 2006 og hlaut meistargráðu í alþjóðaviðskiptum frá sama skóla árið 2014.

Ásgrímur Sigurðsson,
framkvæmdastjóri málmvinnslu

Ásgrímur starfaði sem framkvæmdastjóri viðhalds- og áreiðanleika frá september 2017 og tók við starfi framkvæmdastjóra málmvinnslu í apríl 2022. Hann hóf störf hjá Alcoa Fjarðaáli árið 2007 sem framleiðslusérfræðingur í steypuskála og starfaði sem ferliseigandi málmvinnslu frá 2012. Ásgrímur var hluti af miðlægu steypuskálateymi hjá móðurfyrirtækinu og var ráðgjafi hjá ýmsum starfsstöðvum á árunum 2015-2016. Áður en Ásgrímur hóf störf hjá Alcoa starfaði hann sem vélvirkir og rennismiður.

Ásgrímur er með B.Sc. gráðu í véltækni-fræði frá Háskólanum í Reykjavík og diplómu í verkefnastjórnun.

Helgi Einarsson,
framkvæmdastjóri umhverfis,
heilsu og öryggis

Helgi tók við stöðu framkvæmdastjóra umhverfis, heilsu og öryggis í byrjun árs 2024. Helgi starfaði hjá Alcoa Fjarðaáli á árunum 2006 – 2011. Hann starfaði sem framkvæmdastjóri heilbrigðis- og öryggismála hjá Maaden í Saudi Arabíu á árunum 2011 til 2015. Hann starfaði fyrir Alcoa á Englandi til ársins 2019 sem svæðisstjóri umhverfis-, heilsu- og öryggismála yfir nokkrum sérhæfðum verksmiðjum í Evrópu, innan viðskipta-eyningar sem nú tilheyrir Arconic og Howmet Aerospace. Helgi var framkvæmdastjóri umhverfis-, heilsu-, og öryggismála hjá Alcoa Mosjøen í Noregi frá 2019 til ársins 2022 en þá tók við sem framkvæmdastjóri álframleiðslu í sama álveri.

Helgi er með mastersgráðu í stjórnun frá Háskólanum í Liverpool.

03

ÁVARP FORSTJÓRA

Ágæti lesandi.

Árið 2023 stóð áliðnaðurinn á heims-
vísu frammi fyrir ákveðnum áskor-
unum. Í kjölfar COVID ríkti nokkur
óvissa á markaðinum, þar á meðal fyrir
álframleiðslu Alcoa Fjarðaáls. Álverð,
sem hafði náð methæðum snemma
árs 2022, lækkaði verulega árið 2023.
Stríðið í Úkraínu og önnur land-
fræðipólitísk spenna hafði slæm áhrif
á virðisdeðju áls og áhrifin náðu bæði
til eftirspurnar eftir áli og framboðs á
nauðsynlegum íhlutum og aðföngum
sem eru mikilvæg fyrir framleiðsluna
okkar. Þessi áhrif skiluðu sér í lægra
viðbótarálagi af skráðu álverði (e.
premiums), minni tekjum af rekstri
Fjarðaáls og auknum þrýstingi á stöðu
kostnaðarreiknings hjá okkur.

Þrátt fyrir þessar áskoranir erum við
stolt af afrekum okkar á árinu 2023.
Okkur tókst að auka framleiðslu kera
í fulla afkastagetu og auka þar með
heildarálfraframleiðslu fyrirtækisins. Það
má segja að árið 2023 hafi verið ár lær-
dóms og sigra. Við lögðum okkur fram
við að draga úr flúorlosun og náðum
að halda henni undir mörkum síðustu
mánuði ársins eftir að hafa þurft að
glíma við ýmsar áskoranir yfir sumarið.
Þó að sá árangur gefi okkur ástæðu til
að fagna, þá veitti þessi reynsla okkur
einnig dýrmæta lexíu sem við munum
nýta til enn betri árangurs á árinu 2024.

Annað áherslusvið til umbóta eru
öryggismálin hjá okkur. Fjarðaál státar
af fyrsta flokks öryggisskýrslukerfi
sem samanstendur m.a. af dýrmætu
fræðsluefni og stefnumótandi
leiðbeiningum til að hlúa að þroskuðu
öryggiskerfi og öruggum vinnustað.

Á árinu 2024 munum setja í forgang
innleiðingu á „stoppum fyrir öryggi“, en
það er mikilvægur þáttur í stefnu okkar.

Markmið okkar fyrir árið 2024 er að
skara fram úr í kjarnastarfsemi okkar
eins og álverinu er ætlað. Við viljum
hlúa að afkastamikilli menningu sem
leggur áherslu á forgangsriðun, dregur
úr truflunum og flækju og stuðlar að
stöðugleika og öruggum vinnustað fyrir
starfsfólk okkar. Fólkið okkar, stöð-
ugleiki og framleiðni eru þrjú helstu
stefnumótandi forgangsverkefni okkar.
Við erum að styrkja öryggiskerfi okkar
og menningu í þeirri viðleitni að gera
Fjarðaál að enn öflugra fyrirtæki sem
setur í forgang að stöðva vinnu ef eitthvað
virðist ekki vera rétt. Jafnframt
viljum við bæta ímynd Fjarðaáls og vera
ákjósanlegur vinnustaður fyrir fólkið
okkar, þrátt fyrir samkeppni á markaði.
Á árinu 2024 mun samræming heims-

markmiða SP – Sameinuðu þjóðanna
við samfélagsleg markmið fyrirtækis-
ins koma skýrlega í ljós. Alcoa Fjarðaál
vill ganga á undan með góðu fordæmi
og vera fyrirmynd annarra fyrirtækja
hvað varðar samfélagsábyrgð. Við
erum staðráðin í að vinna náið með
nærsamfélaginu og hagsmunaaðilum
og við gerum okkur grein fyrir mik-
ilvægi gagnsærra upplýsinga. Sem
dæmi má nefna að þessi skýrsla hefur
verið þýdd á ensku í annað sinn til að
veita aðgengilega upplýsingagjöf fyrir
alþjóðlega viðskiptavinum okkar.

Alcoa Fjarðaál, sem er eitt af stærstu
iðnfyrirtækjum landsins, flutti út vörur
fyrir 127 milljarða króna á síðasta ári,
en 33% af útflutningsverðmætinu
urðu eftir í landinu. Auk þess lagði
fyrirtækið til rúmlega einn milljarð
króna í skatta og opinber gjöld á Íslandi.
Samfélagskýrslan okkar er aðgengileg

á samfélagskýrsla.is í rafrænu formi
sem og á prentuðu formi, en hún veitir
öllum hagsmunaaðilum upplýsingar um
samfélagslega ábyrgð og starfsemi fé-
lagsins. Við tökum vel á móti ábending-
um eða athugasemdum með tölvupósti
á fjardeal@alcoa.com.

Með von um að þú njótir lestursins,

Fernando Costa, forstjóri Fjarðaáls

04

STEFNA ALCOA FJARÐAÁLS UM SAMFÉLAGSÁBYRGÐ

Meginmarkmið Alcoa Fjarðaáls í samfélagsábyrgð er að ná jafnvægi milli starfsemi fyrirtækisins og umhverfis-, efnahags- og samfélagslegra þátta.

Áherslur Alcoa Fjarðaáls í samfélagsábyrgð endurspeglar markmið og stefnu fyrirtækisins sem snúa að því að laga starfsemi sína að hugmyndafræði sjálfbærrar þróunar. Meginmarkmiðið er að ná jafnvægi milli starfsemi fyrirtækisins og umhverfis-, efnahags- og samfélagslegra þátta. Frá upphafi starfseminnar hefur átt sér stað vöktun umhverfis-, samfélags- og efnahagsvísa og þeim upplýsingum verið komið á framfæri á vefsíðunni sjalibaerni.is.

Hlutverk álvers Alcoa Fjarðaáls á Reyðarfirði er að framleiða ál á öruggan, umhverfisvænan og hagkvæman hátt, í samræmi við kröfur starfsleyfis og gildandi lög og reglugerðir. Stefna félagsins er að einbeita sér að þessari kjarnastarfsemi og láta öðrum fyrirtækjum eftir ýmsa stoðþjónustu sem tengist rekstrinum.

Á þennan hátt stuðlar Alcoa Fjarðaál að uppbyggingu atvinnulífs á svæðinu. Alcoa Fjarðaál leggur ríka áherslu á að hlúa að mannauði sínum í samræmi við gildi móðurfélagsins um heilindi, árangur, umhyggju og hugrekki. Þá hefur Fjarðaál einnig innleitt Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna og styðst við þau í samfélagsstefnu sinni.

4.1 MANNAUÐUR

Almenn velferð og öryggi starfsfólks eru ávallt í forgangi. Að sama skapi er lögð áhersla á helgun og þátttöku starfsfólks í starfsumhverfi sem hvetur til stöðugra umbóta og styður við þjálfun og menntun. Alcoa Fjarðaál vinnur markvisst að því að efla og auka jafnrétti og stuðla að fjölbreytileika og heilbrigðri vinnustaðarmenningu. Fyrirtækið fylgir viðmiðum

Jafnréttissáttmála UN Women og UN Global Compact og reynir ávallt að tryggja að allir einstaklingar hafi jafna möguleika á starfsþróun og jöfn tækifæri varðandi ábyrgð og úthlutun verkefna óháð kyni, kynþætti eða kynhneigð. Fjarðaál lítur til heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna og eru markmið númer 3 um góða heilsu og velferð og markmið númer 5 um jafnrétti kynjanna höfð að leiðarljósi í stefnu fyrirtækisins í mannauðsmálum.

4.2 UMHVERFI

Alcoa Fjarðaál fylgir eftir stefnu móðurfélagsins í umhverfis-, heilsu- og öryggismálum. Frammistaða fyrirtækisins í þeim efnum er vöktuð með reglulegum mælingum með það að markmiði að tryggja stöðugar umbætur. Starfsemin skilur eftir sig umhverfisfótspor sem hefur verið kortlagt til að lágmarka áhrifin á innra og ytra umhverfi. Í starfseminni er unnið að því með markvissum aðgerðum, vöktun og stýringu að nýta auðlindir betur, lágmarka magn úrgangs og spilliefna frá starfseminni og draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Fjarðaál lítur til heimsmarkmiða númer 12 um ábyrga neyslu og framleiðslu og númer 13 um aðgerðir í loftslagsmálum þegar unnið er að umbótum í umhverfismálum hjá fyrirtækinu.

4.3 EFNAHAGUR/VIRÐISKEÐJA

Samfélagsábyrgð Alcoa Fjarðaáls felst í því að tryggja fjárhagslega sjálfbærni fyrirtækisins og hafa jákvæð efnahagsleg áhrif í nærsamfélaginu. Alcoa Fjarðaál stuðlar markvisst að uppbyggingu atvinnulífs á Austurlandi með því að bjóða út ýmsa stoðþjónustu til fyrirtækja í grennd við álverid. Á þann hátt gerir Alcoa Fjarðaál þeim fyrirtækjum kleift að byggja upp starfsemi sína samhliða uppbyggingu atvinnulífsins á svæðinu. Félagið gerir strangar kröfur til birgja og þjónustuaðila hvað viðkemur umhverfis-, heilsu- og öryggismálum. Birgjar verða að uppfylla kröfur um samfélagsábyrgð auk þess að vera samkeppnishæfir í verði og þjónustu. Heimsmarkmið númer 8 um góða atvinnu og hagvöxt fellur vel að stefnu Fjarðaáls varðandi efnahagsmál.

4.4 SAMFÉLAG

Alcoa Fjarðaál leggur áherslu á opið og virkt samtal við alla hagsmunaaðila. Félagið telur að forsenda þess að treysta hag hluthafa og hagsmunaaðila liggja í góðum og gegnsæjum stjórnarháttum. Alcoa Fjarðaál á í nánú samstarfi við hagsmunaaðila varðandi upp-

byggingu innviða samfélagsins sem snerta samgöngur, nýsköpun, mennta- og félagsmál. Þar að auki leggja Alcoa Fjarðaál og Alcoa Foundation fé til ýmissa málefna, menningarviðburða og verkefna á Austurlandi. Alcoa Fjarðaál leggur mikla áherslu á að vera virkur þátttakandi í nærsamfélaginu og gagnvart sínum hagsmunaaðilum sem felst meðal annars í því að breiða út boðskap Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna. Heimsmarkmið númer 17 um samvinnu varðandi markmiðin endurspeglar þær áherslur vel.

Fyrirtækið fylgir viðmiðum Jafnréttissáttmála UN Women og UN Global Compact og reynir ávallt að tryggja að allir einstaklingar hafi jafna möguleika.

SAMFÉLAGSMARKMIÐ ALCOA FJARÐAÁLS 2024

05

SAMFÉLAGSMARKMIÐ ALCOA FJARÐAÁLS 2024

Alcoa Fjarðaál mun halda áfram að nýta tækifærin til að ná árangri.

Á árinu 2024 mun Alcoa Fjarðaál áfram hafa í öndvegi öryggismál og öryggis- menningu. Stjórnendur og starfsfólk vinna saman að því að skapa heilbrigða vinnustaðamenningu og fjölskylduvænt starfsumhverfi. Lögð er rík áhersla á jafnréttismál og fjölbreytni til að stuðla að vellíðan, aukinni starfsánægju og helgun starfsfólks.

Alcoa Fjarðaál og starfsfólk Alcoa vinna á hverjum degi eftir gildum fyrir- tækisins sem eru:

Heilindi

Árangur

Umhyggja

Hugrekki

MANNAUÐUR (HEILSA OG ÖRYGGI)

Þróa áfram íslenskupjálfun fyrir erlent starfsfólk.

Taka ákvörðun um endanlega innleiðingu á breyttu vaktakerfi.

Ljúka innleiðingu og festa í sessi breytt fyrirkomulag jafnréttisnefndar.

Fullmóta og festa í sessi reglulega fundi starfsfólks (Town Hall).

Hefja notkun eftirlitsmynda- véla á vinnusvæðinu.

UMHVERFI

Ljúka við gerð aðgerðar- áætlunar vegna óbeinnar losunar CO₂.

Klára hreinsun þekjuefnis úr kjallara kerskála.

Ljúka við endurbætur á hreinsivirki til að draga úr flúor- og ryklosun.

Festa í sessi aðgerðir í tengslum við HF losun frá kerskála.

SAMFÉLAG

Þjóða upp á sameiginlegan fund með sveitarstjórnarfólki á Austurlandi.

Fara í kynningarátak um styrkveitingar og styrkhafa úr sjóðum Alcoa.

Hækka heildarupphæð í samfélagssjóði.

EFNAHAGUR / VIRÐISKEÐJA

Unnið að rafvæðingu bíla og vinnuvéla á svæðinu.

Tekin verði ákvörðun um hvort af uppsetningu nýrrar steypu- línu í steypuskála verði.

Framleidd verða um 342.000 tonn af áli. Það er heldur lægra en framleiðsla síðasta árs og undir framleiðslugetu verksmíðjunnar, sem kemur til vegna raforkuskerðingar til álfversins 2024.

Halda áfram með verkefni um nýja kerhönnun og stærri skaut.

06

STARFSEMI ALCOA FJARÐAÁLS

Hlutverk álvers Alcoa Fjarðaáls á Reyðarfirði er að framleiða ál á öruggan, hagkvæman og samfélagslega ábyrgan hátt.

Hlutverk álvers Alcoa Fjarðaáls á Reyðarfirði er að framleiða ál á öruggan, hagkvæman og samfélagslega ábyrgan hátt. Stefna félagsins er að einbeita sér að þessari kjarna-starfsemi og láta öðrum fyrirtækjum eftir ýmsa stoðþjónustu sem tengist rekstrinum. Á þennan hátt stuðlar Alcoa Fjarðaál að uppbyggingu atvinnulífs á svæðinu. Alcoa Fjarðaál sf. að Hrauni 1 í Reyðarfirði hóf framleiðslu á áli í byrjun apríl 2007 og var framleiðslan komin í fulla afkastagetu í ágúst 2008.

Framleiðsluheimild álversins í dag er allt að 360 þúsund tonn af áli á ári samkvæmt starfsleyfi. Á árinu 2023 framleiddi Alcoa Fjarðaál 349.368 tonn af áli. Fjöldi starfsfólks Alcoa Fjarðaáls var 560 árið 2023. Auk þeirra vinna að jafnaði um 250 verk-takar á vegum annarra fyrirtækja í álverinu eða á lóð álversins við ýmis störf svo sem framleiðslu, viðhald, þjónustu og ráðgjöf.

Fyrirtækið starfar samkvæmt starfsleyfi útgefnu þann 8. nóvember 2010. Starfsemi fyrirtækisins fellur undir fyrirtækjaflokk 2.1, álframleiðslu, samkvæmt reglugerð nr. 851/2002 um grænt bókhald. Gildistími starfs-

leyfisins er til 1. desember 2026 og fer Umhverfisstofnun með eftirlit með starfsemi álframleiðslunnar.

6.1 FRAMLEIÐSLUFERLI

Framleiðslugeta Alcoa Fjarðaáls er allt að 355 þúsund tonn af áli á ári og er álið framleitt með rafgreiningu í allt að 336 kerum. Framleiðsluferlið er sýnt á mynd 1. Ál verður til með rafgreiningu í kerum í kerskála. Þau eru úr stáli en fóðruð með eldföstum einangrunarefnum.

Í kerunum eru bakskaut úr kolefni. Yfirbygging kersins heldur uppi forbökuðum forskautum, sjálfvirkum skurnbrjótum og möturum (e. pointfeeders) fyrir súrál og álflúoríð. Kerin eru höfð lokuð til að lágmarka hættuna á að gastegundir komist út í andrúmsloft kerskálanna. Gasið er sogað burtu með afsogskerfi og leitt til þurrhreinisvirkja þar sem hreint súrál er notað til þess að hreinsa flúor úr gasinu áður það fer út í andrúmsloftið um reyksháf. Þurrhreinisvirkinn hreinsa meira en 99,8% af heildarflúor úr afsogslofti keranna. Flúorinn er endurnýttur í rafgreiningarferlinu þegar hann fer með súrálínu aftur ofan

í kerin. Þegar ker eru opnuð er afsog aukið til að lágmarka það afgas sem sleppur úti kerskála og andrúmsloft en sérstakar verklagsreglur gilda um umgengni við ker.

Fljótandi ál er flutt úr kerskála til steypuskála í sérstökum deiglum. Þar er álið blandað íblöndunarefnum eftir pöntun kaupenda og mótað í endanlega afurð sem flutt er á markað í Evrópu. Steypuskálinn er hannaður með sveigjanleika í huga svo hægt sé að bregðast skjótt við breytingum á markaði.

Á árinu 2023 skiptist framleiðslan upp í 55,6% álhleifa, 22,6% HDC melmístangir og 21,1% vír. 0,7% framleiðslunnar var frávikavara sem var seld til endurbæðslu. Heildarmagn vöru frá steypuskála voru 349.368 tonn. Framleiðsla steypuskála er vottuð samkvæmt ISO 9001:2015 gæðastjórnunarkerfinu. Í steypuskála er kælivatn til framleiðslu endurnýtt. Vatnið er hreinsað í vatnshreinsivirki og leitt aftur inn á vélar steypuskálans. Ekkert vatn úr framleiðsluferlum er leitt í frárennsli.

6.2 STJÓRNARHÆTTIR

Alcoa Fjarðaál fylgir eftir gildum og leiðbeiningum móðurfélagsins Alcoa Corporation um stjórnarhætti sem stuðlar að skilvirkum stjórnarháttum á öllum sviðum félagsins. Eitt af megingildum Alcoa eru heilindi og hvetja stjórnendur félagsins starfsfólk sitt til þess að vera opið, heiðarlegt og um leið ábyrgt og fylgja eftir leiðbeiningum vinnureglum.

6.3 VOTTANIR

Alcoa Fjarðaál er með vottanir á eftirfarandi ISO stjórnkerfisstöðlum: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 og ISO 45001:2018. Á heimasíðu BSI á Íslandi sem er vottunaraðili Alcoa Fjarðaáls, er stöðlunum lýst með eftirfarandi hætti: ISO 9001 er gæðastjórnunarstaðall (Quality Management System) sem setur fram kröfur á gæðastjórnunar-

kerfi og er öflugt verkfæri til að ná enn betri rekstrarlegum árangri á hagkvæman og skilvirkan hátt. Notast er við kerfisbundna nálgun á stöðugum umbótum til að mæta kröfum og væntingum viðskiptavina. Fyrirtæki eða stofnun með ISO 9001 vottað gæðastjórnunarkerfi hefur staðfestingu þriðja aðila á því að til staðar sé skýr sýn á hvaða vörur eða þjónustu eigi að veita. Fyrirtækið eða stofnunin hefur innleitt kerfi til að upplýsa og uppfylla væntingar og kröfur neytenda og viðskiptavina. Þar að auki hefur kerfið aðferðarfræði sem aðstoðar við að uppfylla lagalegar og viðskiptalegar kröfur.

ISO 14001 er umhverfistjórnunarstaðall (Environmental Management System) og verkfæri fyrir skipulagsheildir sem vilja skilja og stýra umhverfisáhrifum af starfsemi sinni.

ISO 45001 er staðall fyrir stjórnunarkerfi fyrir heilsu og öryggi (Occupational Health and Safety) á vinnustað. Hann nýtist fyrirtækjum að vinna markvisst að því að byggja upp vinnuhverfi þar sem heilsa og öryggi starfsfólks er höfð í fyrirrúmi og oft einn af lykilþáttum öflugs mannauðskerfis. Það hefur sýnt sig að aukin seigla er einn af ávinningum skipulagsheildar eftir innleiðingu ISO 45001 ásamt því að sýna fram á ábyrgð með skuldbindingu að öruggum, heilbrigðum og sjálfbærum vinnuaðferðum.

Í september 2023 voru gerðar úttektir á ISO stöðlunum þar sem Alcoa Fjarðaál fékk endurvottun á ISO 9001 og ISO 14001. Viðhaldsúttekt var gerð á ISO 45001 og stóðst Fjarðaál þá úttekt. Unnið er að innleiðingu á fjórða ISO staðlinum, ISO 50001:2018, sem er staðall um orkustjórnun (Energy Management System) og verður gerð úttekt á honum árið 2024.

Árið hlaut Alcoa Fjarðaál vottun gangvart IATF 16949:2016, sem er gæðastjórnunarstaðall bifreiðaframleiðanda sem tryggja á öryggi og gæði vara sem notaðar eru í bílaframleiðslu. Gerð var viðhaldsúttekt á staðlinum árið 2023 og stóðst Alcoa Fjarðaál þá úttekt. Alcoa Fjarðaál er vottað gagnvart

ASI staðli sem stendur fyrir Aluminium Stewardship Initiative og á heimasíðu staðalsins er honum lýst svo: „Við sameinum framleiðendur, notendur og hagsmunaaðila í allri virðiskeðju áliðnaðar til að hámarka framlag áliðnaðar að sjálfbæru samfélagi. Með samvinnu að leiðarljósi stefnum við að því að tryggja ábyrga framleiðslu, hráefna-nýtingu og stjórnun í áliðnaði.“ ASI vottun er mjög eftirsótt í álheiminum í dag þar sem hagsmunaaðilar, þar með taldir viðskiptavinir, geta treyst því að þau fyrirtæki sem ná að standast kröfurnar starfa á ábyrgan hátt í anda sjálfbærrar þróunar. Kröfuharðir viðskiptavinir horfa til þessarar vottunar. Alcoa Fjarðaál hlaut bráðabirgðavottun gagnvart staðlinum árið 2020 og fullnaðarvottun árið 2021 þegar vottunaraðilar gátu ferðast til landsins en það tafðist vegna Covid heimsfaraldursins. Því til viðbótar var Alcoa Fjarðaál hluti af vottun móðurfyrirtækisins vegna birgðakeðju (Chain of Custody Standard Certification). Sá staðall gerir þær kröfur að birgðakeðja noti skráð og rekjanleg

Í steypuskála er kælivatn til framleiðslu endurnýtt. Vatnið er hreinsað í vatnshreinsivirki og leitt aftur inn á vélar steypuskálans. Ekkert vatn úr framleiðsluferlum er leitt í frárennsli.

efni sem framleidd eru og unnin í álframleiðslu. Til þess að fyrirtæki geti selt vörur með ASI gæðavottun þarf það að standast kröfur beggja staðlanna. Í september 2024 verður gerð viðhaldsúttekt á staðlinum.

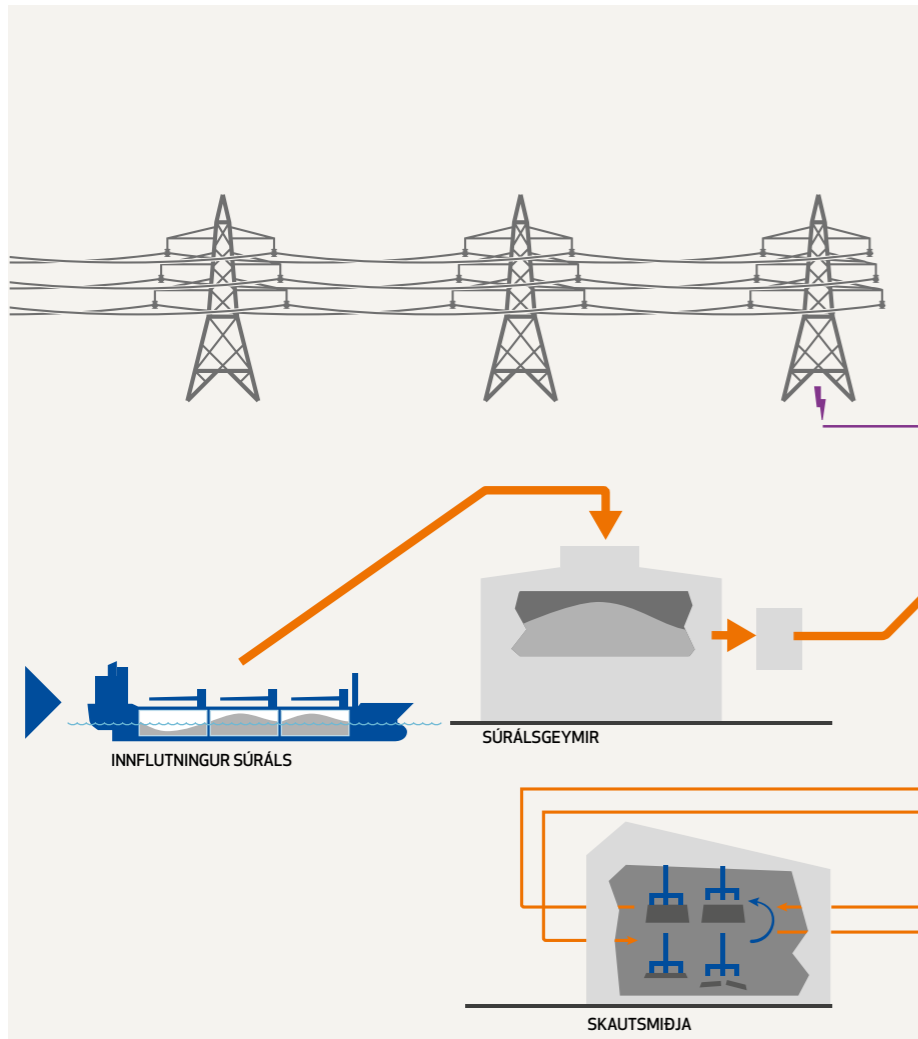
Sumarið 2017 hlaut Fjarðaál vottun samkvæmt jafnlaunastaðli velferðarráðuneytisins, ÍST 85:2012, og var fyrsta stórfyrirtækið hér á landi til að hljóta þá vottun. Árið 2023 stóðst Alcoa Fjarðaál endurvottun á staðlinum. Úttektin staðfesti að unnið er samkvæmt skjalfestu verklagi og að kynbundinn launamunur mældist ekki hjá Alcoa Fjarðaáli.

FRAMLEIÐSLUFERLI Í ÁLVERI ALCOA FJARÐAÁLS

HRÁEFNI

VINNSLA

ÚTFLUTNINGUR

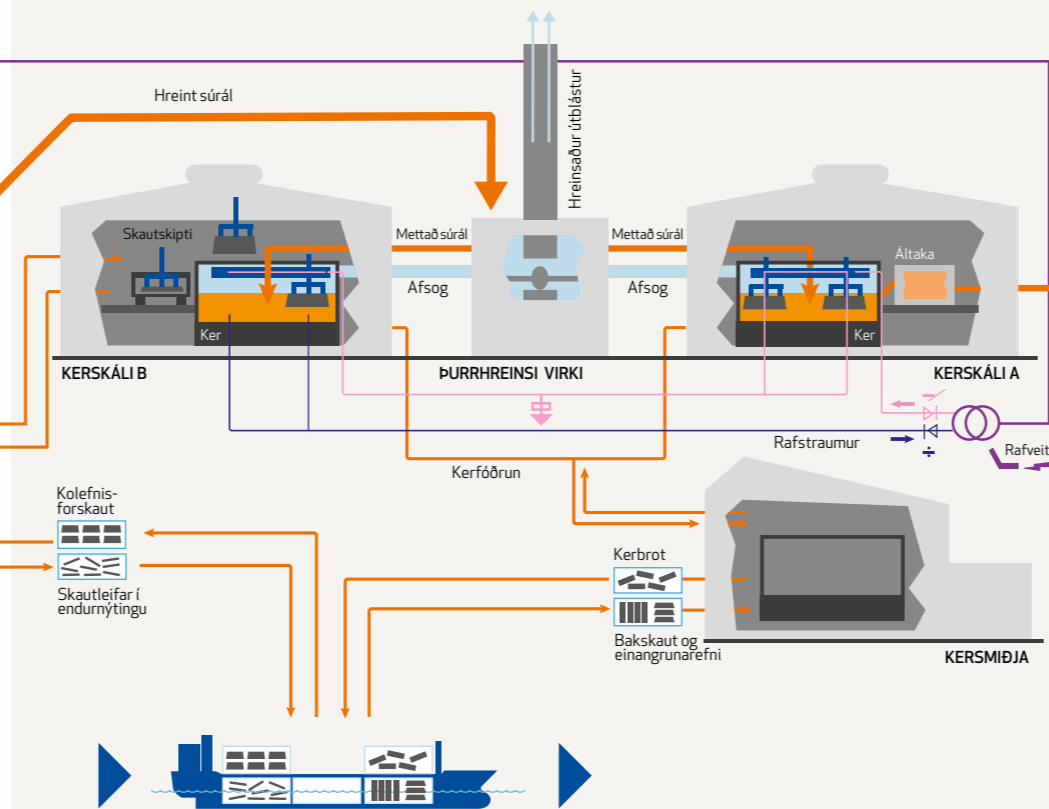

346.874
ÁL FRÁ KERSKÁLA Í TONNUM

1,58 T CO₂/T ÁL
KOLTVÍSÝRINGUR (CO₂)

99,9%
FLÚORS ENDURNÝTTUR Í FRAMLEIÐSLU

0,35
HEILDARFLÚOR KG/T ÁL

Helstu innfluttu hráefni Fjarðaáls koma annars vegar frá Ástralíu (súrál) og hins vegar frá Noregi (forskaut). Þá er álflúoríð flutt til landsins frá Noregi. Þegar súráli er landað í Mjóeyrarhöfn er það sogað upp úr lest skipsins og flutt með færíbandi í súrálssíló sem tekur 85 þúsund tonn.

663.918
INNFLUTT SÚRÁL Í TONNUM

6.485
INNFLUTT ÁLFLÚORÍÐ Í TONNUM

4.997
RAFORKA Í GWH

40.460
FERSKVATNSNOTKUN Í M³

196.486
FORSKAUT, TONN

42.663
SKAUTLEIFAR TIL ENDURVINNSLU Í TONNUM

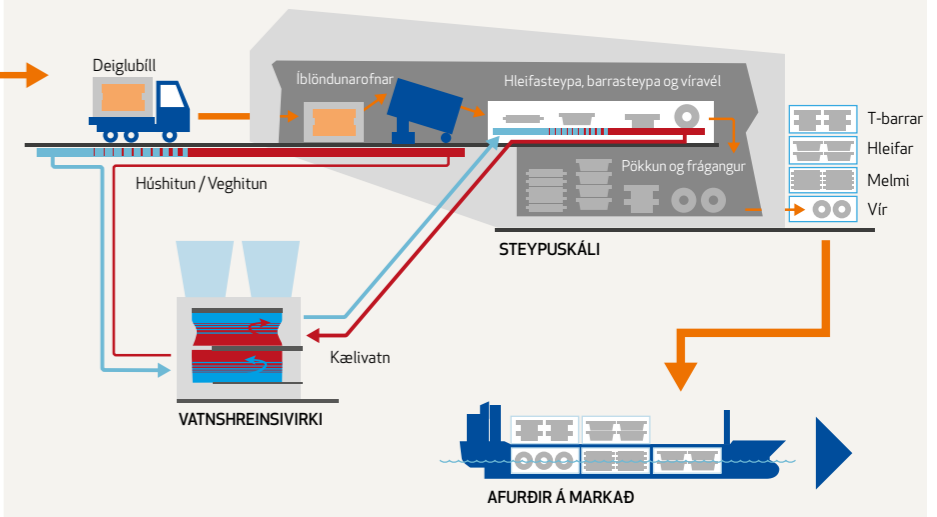
1.612
ÁLRIKUR ÚRGANGUR TIL ENDURVINNSLU Í TONNUM

12,94 KG/T ÁL
BRENNISTEINSSAMBÖND (SO₂)

0,073 T CO₂-ÍG /T ÁL
PFC EFNI

Fljótandi ál er flutt úr kerskála í steypuskála í sérstökum deiglum. Þar er álið mótað í endanlega afurð sem flutt er á markað í Evrópu. Fjarðaál framleiðir álhleifa, vír og melmisstangir.

127 MILLJARÐAR
ÚTFLUTNINGSVERÐMÆTI Í KRÓNUM
(1.054 milljónir USD)

Í steypuskála er kælivatn til framleiðslu endurnýtt. Vatnið er hreinsað í vatnshreinsivirki og leitt aftur inn á vélar steypuskálans. Aukaafurðir og spilliefni frá framleiðslu eru flutt til endurvinnsluaðila í Evrópu.

ÚTFLUTNINGUR
STEYPUKÁLA Í TONNUM:

193.953
ÁLHLEIFAR

78.991
MELMI

73.862
VÍR

2.562
FRÁBRIGÐAVARA

07

UMHVERFI

Niðurstöður umhverfsvöktunar Alcoa Fjarðaáls eru birtar árlega í ársskýrslu sem er aðgengileg á heimasíðum Alcoa Fjarðaáls og Umhverfisstofnunar.

Alcoa Fjarðaál vinnur að því að lágmarka neikvæð umhverfisáhrif af starfsemi með markvissum aðgerðum og setur sér metnaðarfull innri markmið í umhverfismálum á ári hverju. Fyrirtækið hefur frá því að álverið hóf rekstur staðið fyrir yfirgripsmikilli umhverfsvöktun í Reyðarfirði í samræmi við vöktunaráætlun sem er samþykkt af Umhverfisstofnun. Niðurstöður eru birtar árlega í grænu bókhaldi sem er aðgengilegt undir „umhverfismál“ á heimasíðu Alcoa Fjarðaáls og á heimasíðu Umhverfisstofnunar. Tilgangur umhverfsvöktunarinnar er að meta áhrif starfsemi álversins á umhverfið í nágrenni þess. Helsta uppspretta mengandi efna frá framleiðslunni í lofti er útblástur frá kerskála. Sá útblástur fer annars vegar upp um rjáfur skálanna og er hins vegar sogaður burt frá kerum og leiddur um þurrhreinisvirki eins og lýst er í kafla 6.1 um framleiðsluferli.

7.1 TILKYNNINGAR

Á árinu 2023 sendi fyrirtækið sex formlegar tilkynningar vegna frávíka eða til upplýsingar til Umhverfisstofnunar og Heilbrigðiseftirlits Austurlands:

- **Janúar:** Tilkynning um lækkun á afkastagetu þurrhreinisvirki vegna bilunar í spennu.
- **Mai:** Tilkynning um bilun í einni af varmadælum varmaskiptarýmis með þeim afleiðingum að töluvert magn kælimiðla lak út úr búnaðinum.
- **September:** Tilkynning um sýnilega losun á súrálssíló fyrir tækisins.
- **September:** Tilkynning um heildarniðurstöður flúors í grasi utan þynningar-svæðis væri yfir viðmiðunarmörkum.
- **Október:** Tilkynning um sýnilega losun frá einum af ryksöfnurum fyrirtækisins.
- **Nóvember:** Tilkynning um losun heildarflúors frá starfsemi þar sem af var árinu.

7.2 GRÆNT BÓKHOLD

Lykiltölur varðandi framleiðslu, hráefnis- og auðlindanotkun koma fram í kafla 7.2. sem er tafla yfir Grænt bókhald. Töfluna má sjá á bls. 20.

7.3 HRÁEFNIS- OG AUÐLINDA-NOTKUN

Framleiðsla áls árið 2023 var 346.874 tonn sem er hækkun um rúmlega 15 þúsund tonn milli ára. Aukningin milli ára skýrist af auknum stöðugleika og fleiri kerum í rekstri í kerskála.

Heildar rafmagnsnotkun á hvert framleitt tonn af áli var 14.406 kwh sem er svipuð raforkunotkun á hverja framleiðslueiningu milli ára. Ristími lækkaði milli ára með auknum stöðugleika og færri kerlekum en árin á undan. Þar af leiðandi var lækkun á losun PFC efna frá starfsemi. Losun CO₂ hækkaði milli ára, m.a. í kjölfar framleiðsluaukningar og fleiri kera í rekstri. Notkun á flúoríðs jókst lítillega eða um 509 tonn milli ára vegna aukinnar framleiðslu. Heildar flúorlosun á hvert framleitt tonn af áli hækkaði milli ára og var undir ársmeðaltali starfsleyfis.

Flúor í grasi er mældur yfir sumar-tímann og voru þær mælingar yfir viðmiðunarmörkum vöktunaráætlunar sumarið 2023, sjá nánar í kafla 7.5. Fylgst var með styrk vetnisflúoríðs í andrúmslofti á vöktunarstöðvunum líkt og fyrri ár.

Árið 2023 var stuðlað að auknum stöðugleika með töluverðum umskiptum á kerum og var stefnt að ná jafnvægi í framleiðslu árið 2023 með fleiri kerum í rekstri en árin á undan. Samtals voru endurfóðraðar 44 kerskeljar í kersmiðju Fjarðaáls sem rekin er af verktökum. Alls voru notuð um 880 bakskauf til þess að fóðra skeljarnar árið 2023. Líkt og árin á undan var notaður umhverfsvænni þjoppusallur en áður hefur verið gert í endurfóðunarferlinu, samtals um 402,5 tonn.

Allt kælivatn frá iðnaðarferlum er hreinsað í vatnshreinsivirki Fjarðaáls og endurnýtt í steypuskála, en vatnsnotkun Fjarðaáls er með því lægsta sem þekkt innan Alcoa samstæðunnar. Vatnsnotkun er svipuð á milli ára og var ferskvatnsnotkun árið 2023 áætluð um 80.000 - 90.000 m³. Þar af nýttu hleifasteypuvél og HDC lárétta steypuvél í steypuskála Fjarðaáls um 60.000 m³. Vatnshreinsivirkið hefur getu til

að hreinsa 3.500 rúmmetra af vatni á sólarhring og endurnýta í steypuskálanum. Þar af fóru 13.984 m³ af vatninu í gegnum eimara árið 2023. Meðaltals uppgufun frá steypuvélum er 140 m³ á sólarhring sem er um 40% uppgufun af rúmmáli kerfisins. Engu kælivatni frá iðnaðarferlum er veitt í frárennsli. Jafnframt er hluti varmans sem myndast frá kælivatni nýttur til húshitunar og snjóbræðslu á lóðinni.

Samanlögð notkun jarðefnaeldsneytis á farartæki jókst frá fyrra ári um 16.408 L. Notkun á dísilolíu jókst úr 457.964 L í 478.138 L á milli áruna 2022 og 2023. Notkun á bensíni minnkaði hins vegar úr 14.084 L í 10.318 L. Skýringin á aukningunni tengist akstri ökutækja utan fyrirtækisins, utan aksturstíma farartækja er tengjast bein álfra-leiðslu fyrirtækisins. Aukin notkun á jarðefnaeldsneyti árið 2023 samsvarar hækkun í losun um 46 tonn ígilda CO₂. Þegar aksturstímar ársins 2023 voru bornir saman við árið 2022 kom í ljós að aksturstími vinnutækja á álverslóð minnkaði um 1.778 klukkustund. Sjá nánar um aksturstíma ökutækja í töflu 1.

Própan er notað til forhitunar á búnaði í steypuskála, m.a. mótum á hleifasteypuvél. Notkun própans lækkaði

¹Ristími er mikil aukning á spennu í rafgreiningarkeri sem er í óstöðugleika meðal annars vegna tímabundins súrálsskortis.

7.2 GRÆNT BÓKHALD

	Niðurstöður 2020	Niðurstöður 2021	Niðurstöður 2022	Niðurstöður 2023	Markmið 2024	Eining
Framleiðsla						
Hreint ál	334.619	317.869	331.574	346.874	-	t
Hráefna- og auðlindanotkun						
Súráll	641.809	608.724	636.449	663.918	-	t
Álflúoríð	6.281	5.405	5.976	6.485	-	t
Forskaut	191.974	182.551	188.716	196.486	-	t
Bakskaut	2.570	3.903	2.460	1.382	-	t
Vatnsnotkun	98.838	88.143	72.852	40.460	-	m ³
Raforka	4.832	4.617	4.793	4.997	-	GWh ¹
Própan	264.643	234.535	171.814	159.422	-	l
Lífdísil - B10	-	-	-	-	-	l
Dísilolía	451.605	444.469	457.964	478.138	-	l
Bensín	14.250	13.077	14.084	10.318	-	l
Notkun varasamra efna önnur en talin eru upp og auðkennd með varúðarmerkingum í framleiðslu og hráefnis- og auðlindanotkun						
Koltjörubik	600	817,5	607,5	402,5	-	t
Örveruhemjandi efni	38	35	47	80	-	t
Smurólía og smurfeiti	35.859	49.000	42.764	43.538	-	l
Kælimiðlar	363	339	64	908	-	kg
Losun í andrúmsloft						
Heildarflúoríð	0,34	0,34	0,32	0,35	<0,31	kg/t áli
Þar af loftkennt flúoríð	0,22	0,23	0,22	0,23	-	kg/t áli
Þar af flúoríð í ryki	0,11	0,11	0,10	0,12	-	kg/t áli
Brennisteinssambönd sem SO₂	14,32	13,34	13,15	12,94	-	kg/t áli
Þar af frá forskautum	12,65	11,85	11,71	11,58	-	kg/t áli
Þar af frá súráli og COS	1,66	1,10	1,28	1,36	-	kg/t áli
Ryk	0,39	0,38	0,35	0,43	<0,4	kg/t áli
Koltvísýringur (CO₂)	1,58	1,55	1,53	1,58	-	t CO₂/t áli
Flúorkolefni (PFC)	0,144	0,116	0,083	0,073	<0,1	t CO_{2-ig}/t áli
Brennisteinshexaflúoríð (SF₆)	0,14	0,37	0,06	0,11	0	kg CO_{2-ig}/t áli
Úrgangur						
Til endurvinnslu/endurnýtingar	49.336	49.508	50.577	47.938	-	t
Þar af skautleifar	42.524	41.728	44.644	42.663	-	t
Þar af álfleytur	921	216	49	554	-	t
Úrgangur til brennslu (orkuvinnsla)	71	69	132	418	-	t
Úrgangur til urðunar	473	616	517	325	-	t
Spilliefni						
Til endurvinnslu/endurnýtingar	4.474	6.755	5.411	5.183	-	t
Þar af kerbröt	0	0	0	0	-	t
Þar af álgjall	2.139	2.020	1.810	1.612	-	t
Til urðunar	6.805	11.512	9.685	4.718	-	t
Til brennslu orkuvinnslu	109	116	221	114	-	t
Þar af olíumenguð spilliefni	0	103	98	82	-	t
Aukaafurðir						
Raflausn	4.501	3.996	2.260	2.045	-	t
Mælingar í frárennslu til sjávar²						
Olía og fita	<2-10	<2-2	<2	<2-8	-	mg/L
Ál	0,07-0,32	0,20-0,99	0,20-0,41	0,42-0,98	-	mg/L
Flúor	6,6-10,0	3,4-12	2,9-12	10-11	-	mg/L

¹ 1 GWh jafngildir 1.000.000 kWst.

² Gildi gefin upp sem lágsta og hæsta mældu gildi fyrir árið.

■ Árangur betri en innra markmið
■ Innra markmið náðist ekki.

7.4 LOSUN Í ANDRÚMSLOFT

milli ára um 12.392 L en skýringin á því er að árið 2023 var unnið að umbótum á hleifasteyppuvél sem lágmarkar gas forhitun móta auk þess sem framleiðsla á hleifasteyppuvélinni var stöðugari en árið áður. Með stöðugari framleiðslu verður mikið minni þörf á forhitun móta. Árið 2022 var unnið að endurfóðrun á tveimur ofnum steypuskálans, þar sem töluverð magn af própangasi fer í bökun ofnafóðringa. Heildarnotkunin nemur minni losun CO₂ sem samsvarar um 30 tonnum CO₂ í gilda.

Í töflu 2 er yfirlit yfir orkunotkun úr þeim eldsneytisgjöfum sem notaðir voru á svæðinu, en heildarorkunotkun í gígajúlum dróst saman um 1,5% árið 2023 miðað við árið á undan og kemur það aðallega til vegna minni notkunar á bensíni og própáni.

Stöðugleiki í starfsemi kerskála er ein af megin undirstöðum varðandi lága losun frá fyrirtækinu út í andrúmsloftið. Margir rekstrarþættir geta haft áhrif á stöðugleikann. Að framkvæma skautskipti er stærsti einstaki áhrifavaldurinn í losun flúors og annarra efna frá kerskála. Mesta losunin á sér stað við sjálf skautskiptin. Stöðugleiki hægr á brennslu skauta og við það verður nýtni skautanna betri. Auk þess lækkar ristími sem minnkar PFC losun. Þetta tvennt leiðir til þess að rekstrarvandamálum almennt fækkar. Aukinn stöðugleiki minnkar því losun frá fyrirtækinu.

Fylgst er með losun helstu mengandi efna en þau eru loftkennt flúoríð (HF), ryk og brennisteinssambönd (SO₂) auk gróðurhúsalofttegundanna koltvísýringar (CO₂), flúorkolefna (PFC) og brennisteinshexaflúoríðs (SF₆). Upplýsingar um losun eru teknar saman í kafla 7.2 (Grænt bókhald).

Heildarlosun flúors var 0,35 kg á hvert framleitt áltonn og hækkaði milli ára. Losunin var yfir innra markmiði fyrirtækisins en undir starfsleyfismörkum. Heildarlosun ryks var yfir innra markmiði fyrirtækisins og mældist 0,43 kg/t ál og hækkaði milli ára. Ryklosunin var vel undir starfsleyfismörkum. Losun brennisteinssambönda (SO₂) frá notkun forskauta var undir starfsleyfismörkum eða 11,58 kg/t áls. Losunin er svipuð milli ára (mynd 4). Fylgst er vel með brennisteinshaldi skauta og vikulega berast upplýsingar frá birgja um niðurstöður efnagreininga skautanna. Heildarlosun brennisteinssambanda sem SO₂ nam 12,95 kg/t ál og lækkaði lítillega á milli ára.

Tafla 1

Samanburður aksturstíma ökutækja milli ára	2021	2022	2023
Lyftarar	15.960	16.450	14.729
Rafmagnslyftarar	10.074	11.792	10.589
Deiglubílar	9.599	10.103	10.659
Skautbílar	18.182	18.916	19.703
Baðbílar	4.475	3.351	3.859
Ryksugubíll	3.267	4.207	2.311
Moksturstæki			
Flúorbíll		58	1.287
Sópbílar	231	82	44
Samtals	61.788	64.959	63.181
Aukning akstursstunda:	7.230	3.171	
Fækkun akstursstunda:			1.778

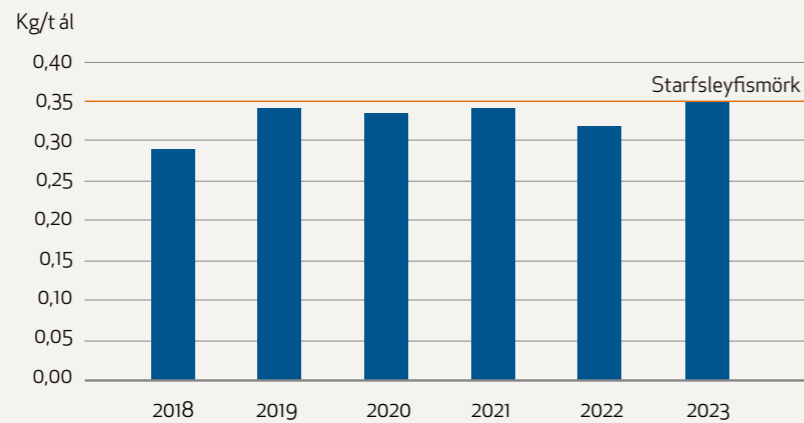
Tafla 2

Orkunotkun úr eldsneyti í gígajúlum	2021	2022	2023	Hlutfallsleg breyting milli ára
Biodíesel 10%	0	0	0	0,00%
Díesel	17.157	17.677	18.456	4,41%
Bensín	447	482	353	26,74%
Própan	21.882	16.030	14.874	7,21%
Samtals orkunotkun	39.486	34.189	33.683	1,48%

■ minnkun ■ aukning

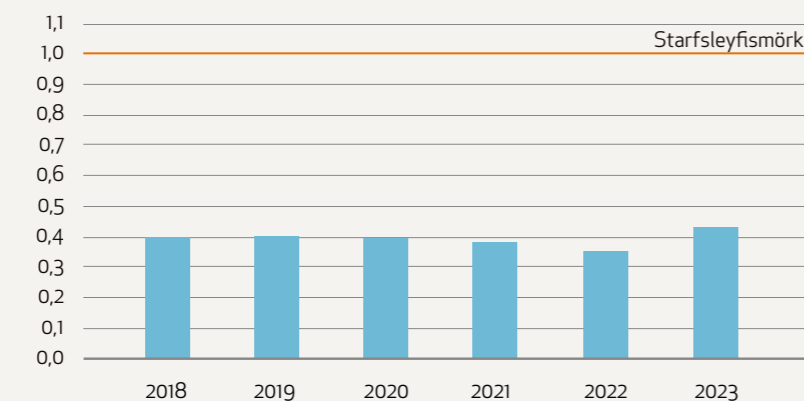
Mynd 2

LOSUN HEILDARFLÚORÍÐS (kg/t ál)

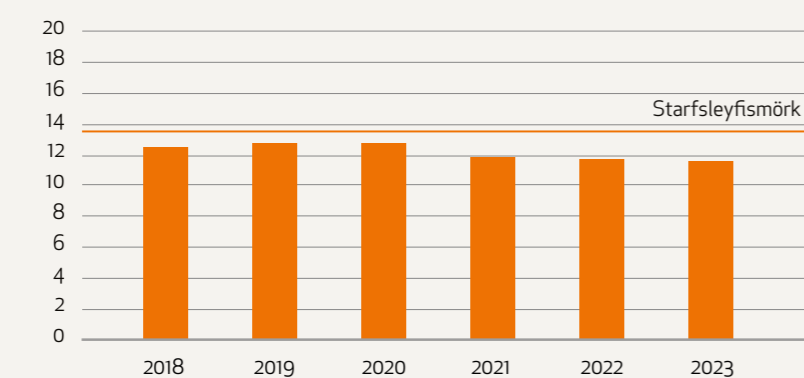
Mynd 3

LOSUN RYKS (kg/t ál)

Mynd 4

LOSUN BRENNISTEINSDÍOXÍÐS FRÁ FORSKAUTUM (kg/t ál)

7.4.1 LOSUN GRÓÐURHÚSA-LOFTTEGUNDA

Losun koltvísýrings (CO₂) er reiknuð út frá notkun forskauta með massajafnvægisreikningum. Losun árið 2023 var 1,58 t CO₂/t ál og hækkaði frá fyrra ári vegna þeirra áskoranna í starfsemi kerskála.

Á mynd 6 sést losun flúorkolefna (PFC) sem ígildi CO₂ á árunum 2018–2023. PFC er gróðurhúsalofttegund sem myndast við spennuris í kerum og útblástur þessara efna er reiknaður út frá fjölda og tímalengd spennurisa. Árið 2023 voru losuð 0,073 tonn CO₂-ígilda af PFC efnunum á hvert framleitt áltonn. Þetta samsvarar að 3,54 tonn af PFC efnunum er sleppt út í andrúmsloft. Losun á PFC efnunum lækkar frá fyrra ári. Lækkunina má rekja til aukins stöðugleika í rekstri kerskála og lægri ristíma.

Á árinu voru notuð tæplega 0,85 kg af brennisteinshexaflúoríð til fyllingar á rofabúnað sem er þó nokkur minnkun milli ára og samsvarar 0,26 CO₂ kg ígildum á hvert framleitt tonn.

Heildarlosun gróðurhúsalofttegunda frá framleiðslu hækkaði milli ára, eða um 3.474 tonn ígilda CO₂. Þessi hækking stafar af aukinni álframleiðslu og þar af leiðandi meiri notkun skauta.

7.5 FLÚOR Í GRASI - UMHVÆRFISVÖKTUN

Umhverfissvöktun Alcoa Fjarðaáls er yfirgripsmikil en hún er í samræmi við vöktunaráætlun á helstu þáttum umhverfis í Reyðarfirði, svo sem mælingar á loftgæðum og gróðurrannsóknir. Niðurstöðurnar eru kynntar í ársskýrslu sem kemur út í maí en hún verður aðgengileg á vef Umhverfisstofnunar og vef Alcoa Fjarðaáls.

Umfangsmikill hluti þessarar vöktunaráætlunar eru mælingar á flúor í grasi yfir sumartímann með dýraheilbrigði í huga. Gerðar eru sex mælingar, tvær í mánuði í júní, júlí og ágúst. Að hausti er tekið meðaltal allra sýna og þannig fundið meðaltal sumarsins. Sýnin eru ávallt tekin á sama stað og með sömu aðferð svo þau séu samanburðarhæf. Viðmið í vöktunaráætlun Fjarðaáls eru 40 µg F/g í grasi að meðaltali. Niðurstöður þessara mælinga eru sýndar á mynd 7.

Meðalstyrkur flúors í grasi sumarið 2023 var 50,4 µg F/g af grasi sem er yfir viðmiðunarmörkum og nokkur hækking frá fyrra ári þegar niðurstöðurnar voru undir viðmiðunarmörkum sumarið 2022. Sumarið 2023 var almennt veðurbliða á Austurlandi, sérstaklega í lok júní og í ágústmánuði. Ástæðan fyrir því að fylgst er náið með flúorstyrk í grasi er til að tryggja heilbrigði dýra sem ganga í firðinum. Gott samstarf hefur verið við bændur sem stunda sauðfjárrækt í Reyðarfirði og hafa dýralæknar skoðað dýrin árlega. Samkvæmt þessum skoðunum hafa til þessa engar vísbendingar komið fram sem gefa til kynna að flúor í Reyðarfirði hafi haft áhrif á grasbita. Fólki stafar engin hættu af flúorútblæstri verksmiðjunnar.

Í umhverfissvöktunarskýrslu má sjá nánari upplýsingar um mælingar á gróðurfari í Reyðarfirði. Í álverinu er starfandi stýrihópur allt árið um kring til að vakta þessa vinnu og árangur. Starfsfólk fær umhverfisfræðslu svo það átti sig á mikilvægu hlutverki þess í að lágmarka losun og vel er fylgst með áreiðanleika mengunarvarnarábúnaðar.

Tafla 3

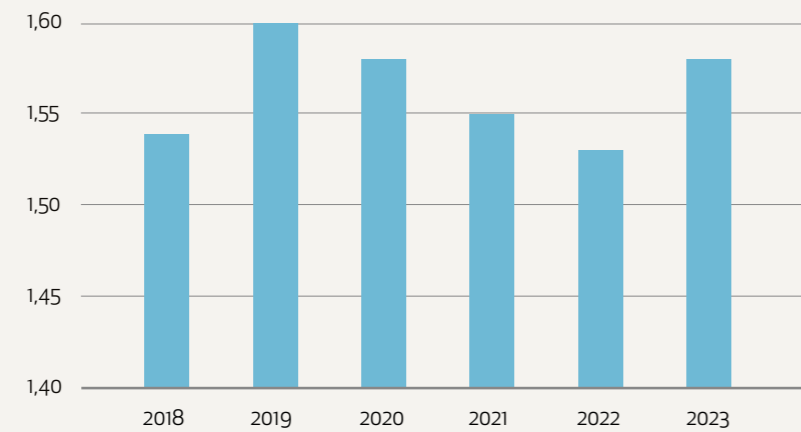
Bein og óbein losun gróðurhúsalofttegunda í tonn CO ₂ ígilda		Losun 2021 tonn CO ₂	Losun 2022 tonn CO ₂	Losun 2023 tonn CO ₂	Minnkun/aukning
Scope 1* Bein losun	Kolefnisnotkun	493.478,4	506.233,2		2,6%
	PFC	36.868,9	27.668,1	25.401,6	8,9%
	Própan	356,8	274,8	245,0	10,8%
	Asetýlen	0,2	0,6	0,2	65,0%
	Díesel	1,0	1,9	1,4	26,8%
Scope 2 Óbein losun	Díesel	1.203,8	1.240,3	1.295,0	4,4%
	Bensín	30,1	32,4	23,8	26,7%
	HFC	645,0	155,8	1.369,6	779,1%
	SF ₆	118,3	20,3	92,0	353,2%
Scope 3 Óbein losun	Notkun bílaleigubíla	1,0			-100,0%
	Urðun	549,6	573,5	62,5	4,3%
	Flutningur í urðun	20,8		19,7	-5,2%

* „Scope“ vísar til uppruna útblásturs gróðurhúsalofttegunda, þar sem 1 er beint frá framleiðslu, 2 óbein losun tengd orkunýtingu og 3 er önnur óbein losun.

■ minnkun ■ aukning

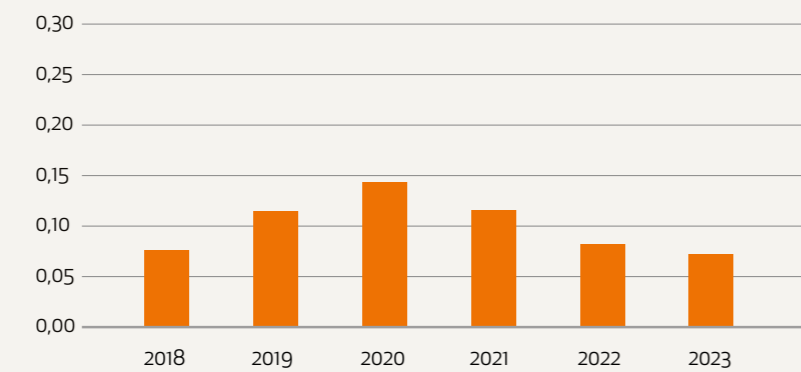
Mynd 5

LOSUN KOLTVÍSÝRINGS (t CO₂/t ál)

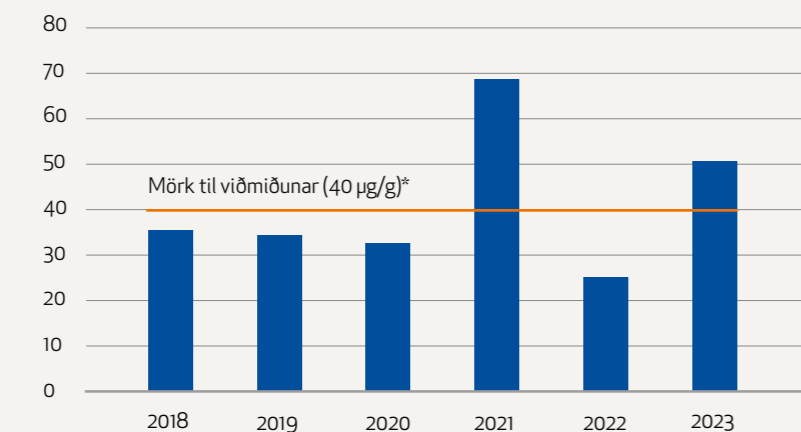
Mynd 6

LOSUN FLÚORKOLEFNA SEM CO₂-ÍGILDI (t ígildi CO₂/t ál)

Mynd 7

HEILDARNIÐURSTÖÐUR FLÚOR Í GRASI (µg/g)

Styrkur flúors í grasi. Appelsínugula línan sýnir mörk til viðmiðunar fyrir grasbíta sem sett hafa verið í vöktunaráætlun.

7.6 HÁVAÐI

Alcoa Fjarðaál mælir umhverfishávaða frá starfsemi sinni í samræmi við ákvæði starfsleyfis. Þessar mælingar eru gerðar á átta ára fresti samkvæmt mæliáætlun, eða ef gerðar eru breytingar á rekstri, í samræmi við reglugerð 724/2008

Starfsfólk fær umhverfisfræðslu svo það átti sig á mikilvægu hlutverki þess í að lágmarka losun.

um hávaða. Samkvæmt áætlun voru þessar mælingar framkvæmdar síðast árið 2020 og voru niðurstöður undir viðmiðunarmörkum reglugerðarinnar.

7.7 ÚRGANGSMÁL

Alcoa Fjarðaál hefur þá sýn að hægt sé að endurnýta eða endurvinnna allan úrgang og að urðun sé síðasti kostur. Fyrirtækið leggur áherslu á að leita leiða

til að koma úrgangi og spilliefnum frá framleiðslu til endurvinnslu. Flokkun á upprunastað er undirstaða þess að hægt er að koma stærstum hluta úrgangs til endurvinnslu frá fyrirtækinu. Þar að auki er stöðugt leitað tækifæra til lágmarkunar til að koma í veg fyrir myndun úrgangs. Heildarmagn úrgangs á árinu 2023 var 60.687 tonn sem er lækkun um 5.856 tonn eða 9% milli ára og skýrist helst af minni endurfóðrun kera.

Samtals voru 90,4% úrgangs endurunnin og 0,9% send til brennslu, aðallega innanlands. Alls fóru 5.320 tonn af úrgangi til urðunar, eða tæp 8,8% af heildinni. Þetta er lækkun um 48% á milli ára og munar þar mestu um minna magn af kerbrotum sem voru send til urðunar. Frá árinu 2019 hefur ekki verið unnt að senda kerbrota í endurvinnslu líkt og

Alcoa Fjarðaál hefur þá sýn að hægt sé að endurnýta eða endurvinnna allan úrgang og að urðun sé síðasti kostur.

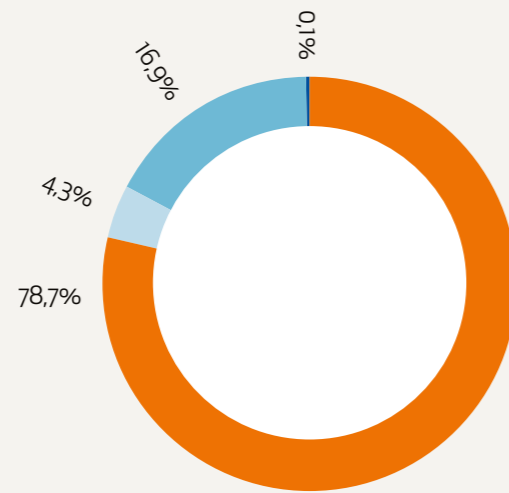
áður var gert og því hefur endurvinnslu-hlutfallið lækkað á síðustu árum. Alcoa Fjarðaál hefur í samstarfi við móðurfélagið leitað leiða til að endurvinnna kerbrota og nú eru hafnar prófanir í þá veru í samstarfi við hollenskt fyrirtæki. Vonir standa til þess að á árinu 2024 verði áfram unnið með þetta verkefni svo endurvinnsluhlutfallið fari hækkandi á ný.

Ákveðin ryktegund frá baðhreinsistöð og sellulósi, sem er lífrænn úrgangur frá vatnshreinsivirki, eru urðuð en það er þó lítið magn af heildinni sem fer til urðunar. Áfram verður leitað leiða til þess að lágmarka urðun og koma kerbrotum í nýtingarferli.

Mestur hluti, eða um 96% úrgangs verður til vegna framleiðslunnar og um 4% frá almennum rekstri. Á mynd 8 má sjá hlutfall úrgangs og spilliefna, annars vegar frá framleiðslunni og hins vegar frá almennum rekstri. Einnig sést hlutfallslegt magn úrgangs sem fór til urðunar af heildarmagni. Hreinsaðar forskautaleifar eru um 70% af heildarmagni þess úrgangs sem er sendur til endurvinnslu. Þær eru endurunnar í Mosjøen í Noregi og notaðar í ný forskaut og voru um 25% af heildarmagni innfluttra forskauta.

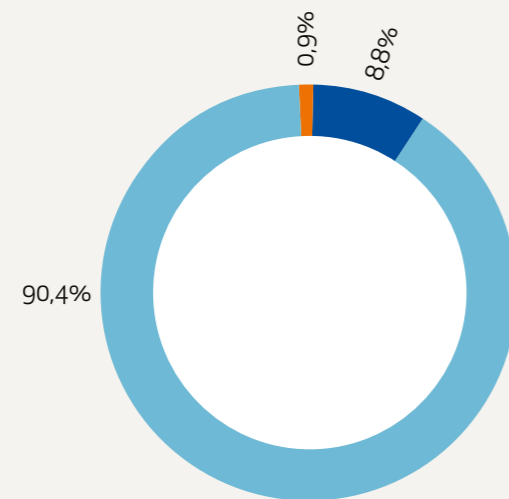

HLUTFALLSLEG SKIPTING OG RÁÐSTÖFUN ÚRGANGS ÁRIÐ 2023

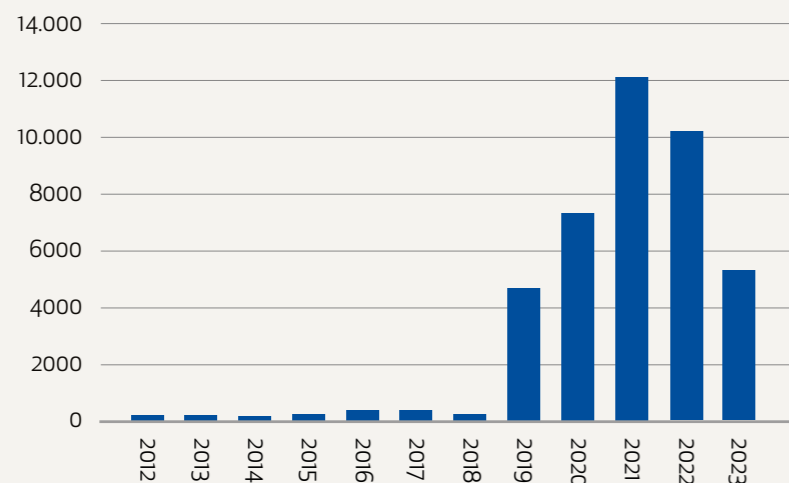
UPPRUNI

- Aukaafurðir frá rekstri
- Spilliefni
- Spilliefni frá framleiðslu
- Aukaafurðir frá framleiðslu

RÁÐSTÖFUN

- Urðun
- Brennsla
- Endurnýtt/endurunnið

TIL URÐUNAR

- Til urðunar í tonnum

7.8 FRÁRENSLI

Skólp frá fyrirtækinu og nærliggjandi iðnaðarsvæði er meðhöndlað í hreinsivirki sem staðsett er á iðnaðarsvæðinu við Hraun. Skólpið fer í gegnum fjögurra þrepa hreinsun áður en því er veitt til sjávar. Föstum efnum úr skólp-hreinsistöð er komið til endurvinnslu í jarðvegsgerð í tengslum við skógrækt. Hreinsivirkið er rekið af þriðja aðila.

Frárennsli af svæðum þar sem unnið er með olíu eða efnavöru er leitt í gegnum olíuskiljur og frárennsli frá eldhúsi er leitt gegnum fitugildru. Eru þær tæmdar reglulega og olíumengunni vatni komið í úrvinnslu hjá viðeigandi aðilum þegar við á.

Yfirborðsvatn af iðnaðarlóð er leitt um settjarnir áður en það rennur til sjávar. Sýni eru tekin úr frárennsli tjarna að hausti og vori. Árið 2023 voru niðurstöður greininga undir starfsleyfismörkum. Niðurstöður mælinga á áli, olíu/ fitu og flúoríðum

eru gefnar upp sem hæsta og lægsta gildi í kafla 7.2. Samkvæmt starfsleyfi má magn svifagna í frárennsli ekki aukast um meira en 10 mg/L miðað við mælt magn í innrennsli og voru þær mælingar svipaðar milli ára og undir mörkum árið 2023 líkt og fyrri ár.

7.9 SAMFÉLAGSMARKMIÐ 2023 – ÁRANGUR

Auka yfirsýn og gera aðgerðaáætlun vegna óbeinnar losunar CO₂.
Hluta markmiðsins var náð árið 2023 þar sem yfirsýn hefur aukist. Hinsvegar náðist ekki að klára aðgerðaráætlun vegna óbeinnar losunar CO₂. Markmiðið er að ljúka við gerð hennar árið 2024.

HAFIÐ - Klára endurbætur á hreinsivirki til að draga úr flúor- og ryklosun.
Vinna við endurbætur hófst á árinu 2023 en lýkur í maí 2024.

Halda áfram þátttöku í verkefni um endurnýtingu kerbrota
Markmiðið náðist og er byrjað að senda kerbrot til endurnýtingar.

08

MANNAUÐUR

Samtals vinna um 250 manns á vegum annarra fyrirtækja í álverinu eða á álverssvæðinu. Alls hafa því um 800 manns atvinnu á starfssvæði álversins við Reyðarfjörð.

Alcoa Fjarðaál er umhugað um starfsfólk sitt og leggur mikla áherslu á að skapa öruggt vinnuumhverfi sem stuðlar að aukinni starfsánægju og félaglegri vellíðan þar sem samvinna er lykilatriði. Á árinu 2023 störfuðu tæplega 570 einstaklingar hjá fyrirtækinu. Starfsfólkið er fjölbreyttur hópur sem samanstendur af einstaklingum með ólíkan bakgrunn hvað varðar aldur og uppruna, menntun og reynslu. Í árslok 2023 sátu ellefu einstaklingar í framkvæmdastjórn Alcoa Fjarðaáls þar af tvær konur.

Starfsfólk fylgir ýmist vinnustaðasamningi Alcoa Fjarðaáls, AFLs og RSÍ, eða eru með einstaklingsbundna samninga þar sem launaþróun fylgir samningi VR við SA.

Alcoa Fjarðaál hefur þá stefnu að útvista þeim verkefnum í starfsemi sem ekki tilheyrja kjarnastarfsemi.

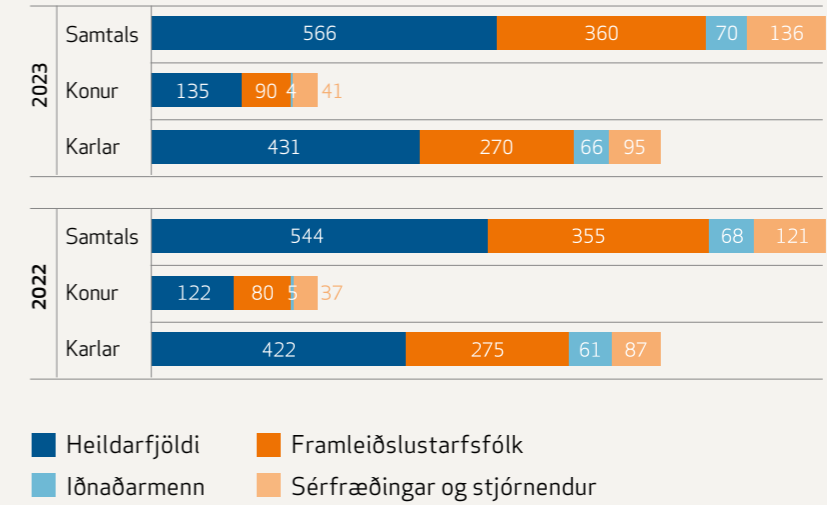
Með þeim hætti rennir fyrirtækið stoðum undir uppbyggingu og rekstur annarra fyrirtækja á svæðinu og hefur þannig jákvæð áhrif á frekari atvinnuuppbyggingu á Austurlandi. Samtals vinna um 250 manns á vegum annarra fyrirtækja í álverinu eða á álverssvæðinu. Alls hafa því um 800 manns atvinnu á starfssvæði álversins við Reyðarfjörð. Verktakar hjá Alcoa Fjarðaáli starfa meðal annars við rekstur mótuneytis, þrif, verkfræðihönnun og framkvæmd fjárfestingarverkefna, akstur starfsfólks, innkaup og lagerhald á rekstrarvörum og varahlutum, við vélsmíði og viðhald, hafnarstarfsemi og vöruflutninga svo eitthvað sé nefnt. Þessi starfsemi verktaka endurspeglar breitt starfssvið sem hefur jákvæð áhrif á nýsköpun og þróun á svæðinu enda hafa mörg ný fyrirtæki orðið til í kringum þjónustu við Alcoa Fjarðaál.

Tafla 4

Búseta starfsfólks Fjarðaáls	2022	2023
Búseta í Fjarðabyggð	62%	62%
Búseta á Fljótsdalshéraði	30%	26%
Búseta annars staðar á Austurlandi	1,70%	5%
Búseta annars staðar á landinu	5,8%	7%

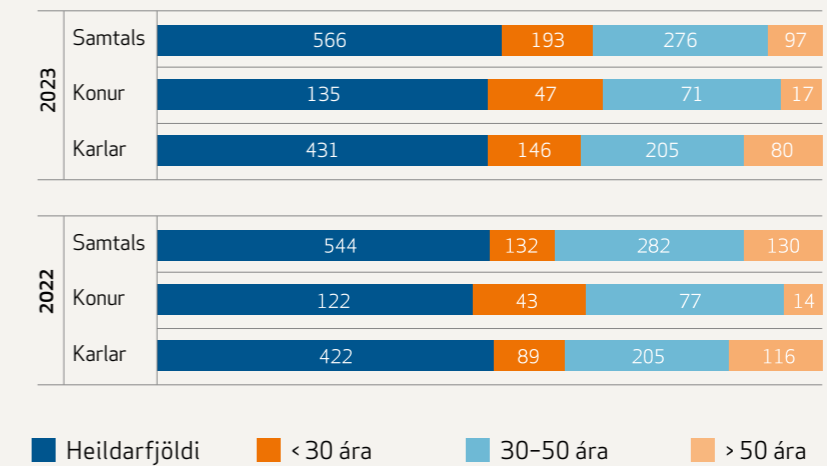
Mynda 9

SAMSETNING VINNUAFLS EFTIR STÖRFUM

Mynd 10

SAMSETNING VINNUAFLS EFTIR ALDRI

Tafla 5

Nýráðningar	2021	2022	2023
Fastráðningar	106	80	69
Tímabundnar ráðningar	10	4	1
Ráðningar sumarstarfsmanna	110	80	62
Íhlaupastarfsfólk í tímavinnu	40	35	61

Tafla 6

Búseta nýráðinna starfsmanna Fjarðaáls	2021	2022	2023
Búseta í Fjarðaabyggð	56%	60%	66%
Búseta á Fljótsdalshéraði	15%	18%	17%
Búseta annars staðar á Austurlandi	3%	2%	5%
Búseta annars staðar á landinu	24%	20%	12%

8.1 VINNUSTAÐURINN

8.1.1 Starfsánægja

Alþjóðleg starfsánægjukönnun er lögð fyrir starfsfólk á 18 mánaða fresti meðal allra starfseininga hjá Alcoa um allan heim. Þess á milli eru lagðar fyrir styttri kannanir sem sem kallaðar eru „púlskannanir“ og miðast fyrst og fremst að því að fylgja eftir framkvæmda-áætlun sem gerð er í kjölfar þeirra stærri.

Markmiðið með því að leggja reglulega fyrir kannanir er að mæla þá þætti sem rannsóknir sýna að skapi almenna starfsánægju og helgun á vinnustaðnum auk þess að gefa starfsfólki tækifæri á að koma nafnlaust á framfæri ábendingum til úrbóta, telji þeir tilefni til. Niðurstöður þeirra eru kynntar öllu starfsfólki. Heildarniðurstöður eru kynntar á fundum með starfsfólki og niðurstöður hvers teymis eru kynntar á teymisfundum þar sem jafnframt er lögð áhersla á að ræða það sem vel gengur og setja fram skýra áætlun um úrbætur á því sem betur má fara. Þátttaka starfsfólks í þessari vinnu er mikilvæg enda styður það vel við innleiðingu á umbótum á vinnustaðnum. Stjórnendur vinna þannig á markvissan hátt með starfsfólki að fylgja eftir framkvæmd á umbreytingum til að efla vinnustaðinn.

Niðurstöður starfsánægjukönnunar fyrir árið 2023 sýnir meiri heildar starfsánægju hjá starfsfólki en árið á undan. Stjórnendur nýta niðurstöður til að vinna að

úrbótum ásamt starfsfólki og leggja þá góðan grunn að vaxandi starfsánægju á milli ára.

8.1.2 Vinnustaðarmening

Vinnustaðarmeningin einkennist af mikilli samvinnu á milli teyma og innan teyma enda eru þau grunneiningar í skipulagi og stjórnun Alcoa Fjarðaáls. Rík áhersla er lögð á góð samskipti og markvisst upplýsingaflæði til að tryggja góða samvinnu.

Öryggi starfsfólks er rauður þráður í allri daglegri starfsemi og vinnustaðarmeningu Alcoa Fjarðaáls. Starfsfólk fær viðeigandi þjálfun í öryggismálum áður en það hefur störf og reglulega endurmenntun í þeim málaflokkum á sínum starfstíma hjá fyrirtækinu. Stór þáttur er að sinna eigin öryggi auk annarra í daglegu starfi. Þá er starfsfólk hvatt til að leiðbeina hvert öðru á uppbyggilegan hátt þegar til þess eru tækifæri og tilefni.

Gildi fyrirtækisins eru í hávegum höfð í þessu samhengi; heilindi, árangur, umhyggja og hugrekki enda styðja þau við gott starfsumhverfi og vellíðan í vinnu.

Á árinu 2023 skipuðu fastir viðburðir í félagslífi starfsfólks sinn sess. Teymisviðburðir voru haldnir og skipulögðu teymin sína afþreyingu sem var með ólíkum hætti á milli teyma. Tvær vel heppnaðar árshátíðir voru haldnar, til að tryggja að allt starfsfólk í vakta-

vinnu hefði kost á að mæta. Alcoa Fjarðaál bauð starfsfólki sínu í veglegt jólahlaðborð í matsal fyrir-tækisins eins og fyrri ár, auk þess sem mörg teymi fóru á jólahlaðborð ásamt mökum víða á Austurlandi.

Sómi, starfsmannafélag Alcoa Fjarðaáls, stóð fyrir árlegri aðventuskemmtun fyrir starfsfólk og fjölskyldur þeirra en þeir viðburðir eru mjög vel sóttir og marka oft upphafið að jólahaldinu hjá fjölskyldum starfsfólks Alcoa.

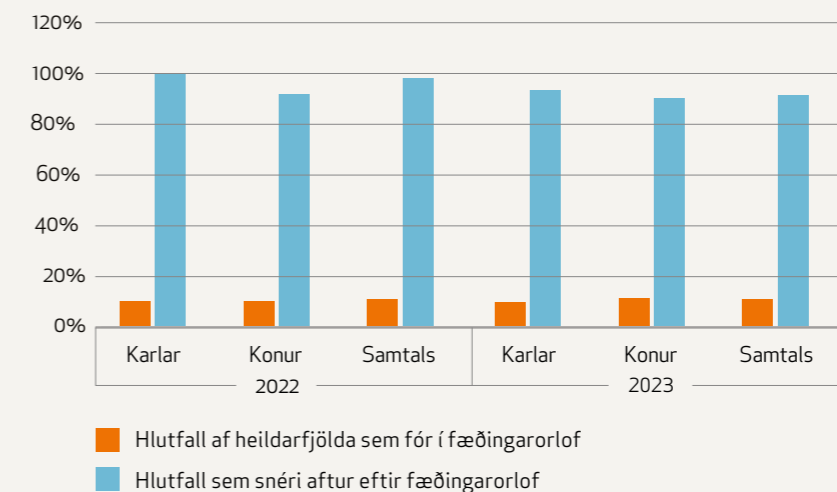
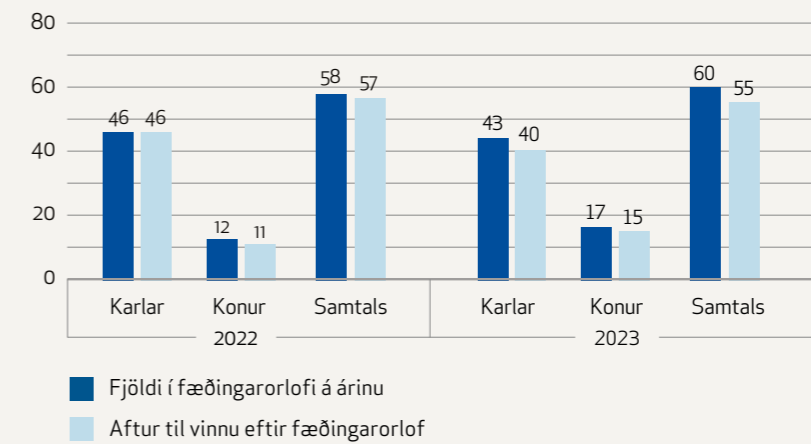
Starfsfólki gefst kostur á að greiða mánaðarlegt framlag í Styrktarsjóð starfsmannafélagsins Sóma. Þátttaka í sjóðnum er valfrjál og greiðir Alcoa Fjarðaál mótframlag. Úthlutað er úr Styrktarsjóðnum til þeirra er í hann greiða vegna alvarlegra veikinda eða slysa í nánustu fjölskyldu.

8.1.3 Kjaramál

Kjarasamningur var undirritaður við AFL/RSÍ þann 6. mars 2023 og gildir hann til 28. febrúar 2025. Um er að ræða framlengingu á fyrri samningi en með breytingum á launaliðum og styttingu á vinnutíma. Undirbúningur vegna nýs kjarasamnings hófst haustið 2022 og hittust samninganefndir á tveggja vikna fresti frá septembermánuði sem skilaði sér með samningi í byrjun árs 2023. Fyrirhugað er að hefja undirbúningsviðræður vegna næstu samninga haustið 2024.

Mynd 11

ENDURKOMUHLUTFALL EFTIR FÆÐINGARORLOF

8.2 SAMSETNING VINNU- AFLS OG VELTA STARFS- FÓLKS

Alcoa Fjarðaál hefur ávallt haft það markmið að jafna kynjahlutföll og byggja upp vinnustað þar sem allir einstaklingar fá jöfn tækifæri til að njóta sín og vaxa í starfi. Fyrirtækið hefur ávallt haft jafnréttismál í brenni- depli til að skapa vinnustaðarmenningu sem byggir á jafnrétti og fjölbreytni. Hlutfall kvenna hjá fyrirtækinu árið 2023 var 24%.

Stjórnendur fyrirtækisins eru vakandi fyrir tækifærum til að jafna kynja- hlutföll og þegar auglýst er eftir nýju starfsfólki er tekið fram að störf henti fyrir öll kyn.

Velta starfsfólks jókst á milli ára og var 15% árið 2023 samanborið við 12% árið áður. Hjá Alcoa Fjarðaáli hefur starfs- fólki af erlendum uppruna fjölgað ört og er það til samræmis við þá breytingu sem á sér stað í vinnuafla á Íslandi þar sem er lágt atvinnuleysisstig, spenna á vinnumarkaði og mikil samkeppni um fólk. Það felast mörg tækifæri og verðmæti í fjölbreyttum vinnustað en á sama tíma áskoranir sem snúa einna helst að tungumálum og sam- skiptum. Stjórnendur eru meðvituð um að tryggja að skilaboð skili sér rétt til starfsfólks og að þau séu skýr og aðgengileg, hvort sem þau eru munn- leg eða skrifleg. Alcoa Fjarðaál býður starfsfólki af erlendum uppruna upp á íslenskukennslu. Á árinu 2023 var sú stefna mörkuð að íslenska væri fyrsta mál og enska annað mál, þ.e. sé þekking á íslensku ekki til staðar er enska notuð til að tryggja gagnkvæman skilning. Þetta er fyrst og fremst gert með öryggissjónarmið að leiðarljósi en að auki til að skapa samheldni á vinnu- staðnum og einfalda leiðir í samskipt- um og upplýsingamiðlun. Jafnframt styður Alcoa við enskukennslu starfs- fólks til að tryggja góð og skiljanleg samskipti á vinnustaðnum.

8.3 JAFNRÉTTISMÁL

Jafnréttisáætlun Alcoa Fjarðaáls byggir á lögum nr. 150/2020 um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna. Alcoa Fjarðaál tengir jafnréttisáætlun sína jafnframt við gildin fjögur sem Alcoa starfar eftir um allan heim: heilindi, árangur, umhyggja, hugrekki. Í starfs- auglýsingum fyrirtækisins eru störf jafnan auglýst fyrir öll kyn. Störfin í álverinu eru þannig hönnuð að þeim má sinna á öruggan hátt óháð kyni. Foreldrar eru hvattir til að huga að samræmingu fjölskyldulífs og vinnu og axla jafna ábyrgð á uppeldi og um- önnun barna sinna. Það er stefna fyr- irtækisins að skapa fjölskylduvænan vinnustað þar sem öllu starfsfólki líður vel. Hjá Alcoa Fjarðaáli er kynferð- isleg og kynbundin áreitni og einelti ekki liðin og eru slík mál tekin föstum tökum. Ef mál af þessum toga koma upp þá er fylgt eftir skýrum verkferlum til að tryggja heilbrigði og öryggi á vinnustaðnum. Í jafnréttisáætlun fyrir- tækisins eru tilgreindir ábyrgðaraðilar að úrbótum og endurskoðun hennar. Framkvæmdastjóri mannauðsmála ber ábyrgð á að jafnréttisáætlun sé framfylgt. Framkvæmdastjórn ber ábyrgð á eftirfylgni jafnréttisáætlunar og frávikum frá henni með stuðningi jafnréttisnefndar Alcoa Fjarðaáls.

Innan móðurfélags Alcoa eru starfandi mannréttindahópar og tekur starfsfólk Alcoa Fjarðaáls þátt í vitundarvakningu þeirra.

Þessir hópar sem vísað er til eru EAGLE sem stendur vörð um og vekur athygli á baráttu LGBT+ fólks, AWN (Alcoa Women's Network) sem vekur athygli á stöðu kvenna og valdeflir þær í starfi, AWARE sem stendur fyrir menningar- legan fjölbreytileika auk ABLE hópsins sem hlúir að réttindum og tækifærum fatlaðs fólks á vinnumarkaði. Megin hlutverk stjórnenda og tengiliða hópanna er að leggja fyrir sameiginlega stefnu Alcoa á alþjóðavísu, varðandi ofangreinda málaflokka og útfæra framkvæmd stefnunnar með þeim hætti sem við á á hverjum stað.

8.3.1 Laun kvenna sem hlutfall af launum karla eftir störfum

Tafla 7 sýnir laun kvenna sem hlutfall af launum karla, greind niður á starfs- flokka í fyrirtækinu. Við launaákvæð- anir sérfræðinga er tekið tillit til reynslu, menntunar og hæfni auk þess sem laun eru borin saman við það sem gengur og gerist á markaði með þátt- töku í kjarakönnunum. Launaákvæðan- ir starfsfólks sem starfar í framleiðslu og iðnaði eru bundnar í kjarasamningi, en mikilvægir þættir í þróun launa þessara hópa eru starfsaldur og vinnufyrirkomulag. Þá getur það haft mikil áhrif til breytinga ef fáar konur eru í ákveðnum hópum eða hafa styttri starfsaldur t.d. í hópi iðnaðarmanna, tækni- og sérmenntaðs starfsfólks.

8.3.2 Jafnlaunavottun

Alcoa Fjarðaál hefur verið með vottun samkvæmt jafnlaunastaðli velferð- arráðuneytisins frá árinu 2017 og var fyrsta stórfyrirtækið hér á landi til að hljóta þá vottun.

Árið 2023 hlaut fyrirtækið endurnýjun á jafnlaunavottun í kjölfar úttektar sem staðfesti að unnið er samkvæmt skjalfestu verklagi og að kynbundinn launamunur mældist ekki hjá Alcoa Fjarðaáli.

8.4 STARFS- OG SIÐAREGLUR

Starfs- og siðareglur Alcoa eru vegvísir fyrir heilindi starfsfólks og góða stjórnarhætti. Markmiðið er að þær veiti starfsfólki leiðsögn til að uppfylla viðmið félagsins hvað varðar góða viðskiptahætti sem snýr fyrst og fremst að því hvernig félagið vill stunda viðskipti á heimsvísu. Starfs- reglurnar eru endurskoðaðar árlega og fær starfsfólk markvissa fræðslu vegna þessa. Starfsfólk er hvatt til að tilkynna meðal annars brot af ýmsu tagi, líkt og spillingu, brot á mann- réttindum, mismunun eða einelti, brot á hugverkaréttindum og mögulegar öryggisógnir. Nánari upplýsingar um starfs- og siðareglur má skoða í heild sinni [hér](#).

Tafla 7

Laun kvenna sem hlutfall af launum karla eftir störfum	2021	2022	2023
Stjórnendur	92%	95%	99%
Sérfræðingar	91%	98%	96%
Verkfræðingar	91%	94%	106%
Tækni- og sérmenntað starfsfólk	89%	94%	93%
Skrifstofufólk	99%	100%	102%
Þjónustu-, sölu og gæslustörf	0%	0%	0%
Iðnaðarmenn og sérhæft iðnverkfólk	97%	94%	96%
Véla- og vélagæslufólk	97%	100%	97%

8.5 ÖRYGGI

Mikil áhersla er lögð á öryggi og heilsu starfsfólks og verktaka hjá Alcoa Fjarðaáli. Unnið er markvisst að því að lágmarka hættu á slysum, lágmarka mengun, efla heilsu og stuðla að öruggu vinnuumhverfi. Sú hugmynda- fræði sem notast er við þegar kemur að því að greina hættur, meta aðstæð- ur og fyrirbyggja frávik eða slys nefnist „Mannleg hegðun“ og hefur þessi nálgun reynst vel. Starfsfólk beitir einnig aðferðafræði sem kallast „Stjórnun helstu áhættuþátta“ til að tryggja að réttu varnirnar gegn þekkt- um hættum séu ávallt til staðar. Mikil áhersla er lögð á rétt starfsfólks til að „Stoppa og leita sér hjálpar“ ef það upplifir óöryggi eða hefur ekki næga þekkingu á verkinu sem er verið að vinna. Þá er skylda að halda verkfund áður en verk hefst ef hættu á slysum er talin vera til staðar. Alcoa Fjarðaál fylgir stefnu sinni og móðurfélagsins í umhverfis-, heilsu-, og öryggismálum. Markvisst er unnið að umbótum í starfsumhverfi til að tryggja öryggi og heilsu starfsfólks. Öll slys og óhöpp eru skráð til að læra af þeim. Félagið er vottað af OHSAS 18001 heilsu- og ör- yggisstjórnunarkerfinu. Allt starfsfólk fær grunnþjálfun í umhverfis-, heilsu-, og öryggismálum. Hjá Alcoa Fjarðaáli eru starfandi heilsu- og öryggisnefndir en hlutverk þeirra er að stuðla að bættu heilbrigði og öryggi á vinnustað. Nefndir vinna að ýmsum málefnum og koma að þjálfun svo sem í fallvörnum, „læsa, merkja, prófa“ og „hættuleg efni“ svo einhver dæmi séu nefnd.

Jafnframt stuðla nefndirnar að ýmsum endurbótum sem miða að því að gera vinnustaðinn öruggari með því að útrýma hættum og bæta vinnuástöðu og verklag.

8.5.1 Slys og frávik gagnvart heilsu og öryggi

Slys, „næstum-því-slys“ og frávik gagnvart heilsu og öryggi eru skráð inn í atvikaskráningakerfi og tilkynnt í samræmi við gildandi lög og reglugerðir. Framkvæmdar eru rötargreiningar og fyrirbyggjandi aðgerðir innleiddar til þess að samskonar atvik endurtaki sig ekki. Á árinu 2023 voru skráð átta „næstum því slys“ og tvö slys þar sem

starfsfólk slasast og getur því ekki sinnt sínu hefðbundna starfi í framleiðslunni. Framkvæmdar voru 17.714 öryggisút- tektir árið 2023 samanborið við um 18.766 úttektir árið á undan. Þessar úttektir eru afar mikilvægar fyrir öryggi starfsfólks en markmiðið er að greina tækifæri til umbóta í öryggismálum áður en slys eiga sér stað auk þess sem þær stuðla að aukinni viðveru stjórnenda á framleiðslusvæðunum og að röng hegðun sé leiðrétt á staðnum. Sýnt hefur verið fram á fylgni milli tíðni úttekta og fækkunar slysa.

Tafla 8

Velta starfsfólks eftir kyni	2021	2022	2023
Karl	9%	8%	11%
Kona	5%	3%	4%
Samtals	14%	12%	15%

Tafla 9

Velta starfsfólks eftir aldurshópum	2021	2022	2023
18-20	1%	2%	1%
21-25	3%	2%	3%
26-30	3%	2%	3%
31-35	1%	1%	2%
36-40	1%	1%	2%
41-45	1%	1%	1%
46-50	1%	1%	1%
51-55	1%	0%	0%
56-60	0%	1%	0%
61-66	0%	1%	1%
66-	1%	1%	1%
Samtals	14%	12%	15%

8.6 HEILSA OG VELFERÐ

Alcoa Fjarðaáli er annt um heilsu síns starfsfólks og leggur mikla vinnu í að fyrirbyggja atvinnutengda sjúkdóma eins og t.d. öndunarfærasjúkdóma, heyrnarskerðingu, húðvandamál og langvarandi stoðkerfissjúkdóma. Árlega eru framkvæmdar fjöldi mælinga til að tryggja heilsusamlegt vinnuumhverfi starfsfólks, t.d. hljóðmælingar og loftgæðamælingar á andrúmslofti. Hjá Alcoa er vel útbúin heilsugæsla og hafa hjúkrunarfræðingarnir viðveru þar. Meginmarkmið starfsins er að fyrirbyggja atvinnutengda sjúkdóma hjá starfsfólki. Starfsfólk fær jafnframt fræðslu um varnir og hvernig best sé að hlúa að eigin vellíðan og öryggi í starfi.

8.6.1 Nýtt vaktakerfi

Árið 2022 var gerð breyting á vaktakerfi starfsfólks með það að markmiði að tryggja að starfsfólk sem vinnur vaktavinnu fái tækifæri að hvílast nægilega vel á milli vakta og að öryggi og heilsu fólks væri ekki stefnt í hættu. Mikil vinna var lögð í undirbúning og samstarf hagaðila á árinu 2022 með innleiðingu nýs kerfis í september það ár. Lagt var upp með að kerfið yrði endurskoðað að ári liðnu og árangur breytinganna metinn.

Haustið 2023 var fundað með starfsfólki á öllum vöktum fyrirækisins og niðurstöður mælinga sem lágu fyrir voru kynntar. Ekki var um marktækan mun til árangurs að ræða í þeim mælikvörðum sem stuðst hafði verið við og ljóst að skiptar skoðanir voru meðal starfsfólks um ágæti breytinganna. Það var almennt álit starfsfólks að þau hvíldust betur á milli vakta í nýja kerfinu frekar en því eldra, þrátt fyrir að geta bent á aðra annmarka kerfisins sem þau voru ekki sátt við. Jafnframt var það ljóst að ekki yrði horfið til fyrra vaktakerfis að nýju, enda stenst það kerfi ekki að fullu kröfur um hvíld á milli vakta.

Endanleg ákvörðun um vaktakerfi til framtíðar hefur ekki verið tekin. Frá seinni hluta árs 2023 hefur verið lögð mikil vinna í það að ná stöðugleika í framleiðslu. Þar skiptir stöðugleiki í mannafla miklu máli og því var fallið frá því að hefja að nýju vinnu við að endurskipuleggja vaktakerfið á þeim tímapunkti. Það er hins vegar til skoðunar áfram og verður væntanlega tekið upp á ný síðar á árinu 2024.

8.6.2 Velferðarþjónusta

Öflug velferðarþjónusta er rekin fyrir starfsfólk og nánustu ættingja þess þar sem boðið er upp á ýmiss konar sérfræðiþjónustu. Þjónustan felur í sér að starfsfólk og nánustu ættingjar þess geta leitað aðstoðar hjá breiðum hópi fagaðila vegna persónulegra erfiðleika eða óvæntra áfalla. Þjónustan er starfsfólki að kostnaðarlausu og án milligöngu stjórnenda fyrirtækisins. Fullur trúnaður er viðhafður og upplýsingar ekki veittar til vinnustaðarins. Um er að ræða sex tíma á ári á sviði fjármálaráðgjafar, lögfræðiaðstoðar, sálfræðiráðgjafar, lífsstílsráðgjafar og svefnmeðferðar á netinu svo dæmi séu tekin.

8.6.3 Heilsueflingarnefnd

Hjá Alcoa Fjarðaáli hefur í gegnum tíðina verið starfrækt heilsueflingarnefnd sem skipuleggur ýmsa viðburði til heilsueflingar fyrir starfsfólk. Nefndin var endurvakin eftir nokkurt hlé í lok árs 2022 og hélt einn viðburð snemma árs 2023 til að styðja við hreyfingu starfsfólks. Fleiri voru viðburðirnir ekki á árinu en horft er til þess að styrkja frekar starfsemi nefndarinnar á árinu 2024.

8.6.4 Heilsugæsla

Heilsugæsla er starfrækt í álveri Alcoa Fjarðaáls og er hún opin alla virka daga frá 8-16. Þar starfa hjúkrunarfræðingar sem veita fjölbreytta þjónustu. Starfsemi heilsugæslunnar komst í eðlilegt horf á árinu 2023 en vegna endurbóta sem áttu sér stað á húsnæðinu þurfti að veita takmarkaða þjónustu um nokkurt skeið. Starfsfólk heilsugæslunnar sér

um almenna fræðslu varðandi heilsu til starfsfólks og skipulagningu á viðveru lækna á heilsugæslunni.

Á árinu 2023 fóru um 112 manns í lækni-skoðun, 150 í öndunarmælingu og 238 manns í heyrnarmælingu. Líkt og árið á undan mættu frekar fáir í influensubólusetningu eða 26 einstaklingar. Á árinu 2023 voru 122 lækni-skoðanir vegna nýráðninga.

8.7 HLUNNINDI FASTRÁÐINS STARFSFÓLKS

Starfsfólk Alcoa Fjarðaáls hefur aðgang að mötuneyti og heilsugæslu á vinnustaðnum. Jafnframt fá þau fríar rútuféðir til og frá vinnu. Sex rafternglar eru á aðal bílastæði fyrirtækisins þar sem starfsfólki gefst kostur á að hlaða rafbíla á vinnutíma. Þar sem rafbílum í eigu starfsfólks fer fjölgaandi hefur verið sett af stað verkefni til að fjölga tenglum á bílastæðinu. Tenglarnir hafa verið vel nýttir frá því að þeir voru settir upp og merkja má aukningu í notkun þeirra milli ára. Fyrirtækið gefur starfsfólki sínu jólagjöf á hverju ári sem er veglegur matarpakki og eins fær starfsfólk gefið páskaegg fyrir páskana. Starfsfólk gefst kostur á að sækja um styrki vegna líkamsræktar, gleraugnakaupa, laseraðgerða á augum, meðferðar hjá hnykkklækni, sjúkraþjálfara, nuddara eða fóttaaðgerðasérfræðingi og vegna göngugreiningar og innleggja í skó. Ristilspeglun í forvarnarskyni gegn krabbameini fyrir 50 ára og eldri er einnig að fullu greidd.

8.8 STARFSÞRÓUN OG ENDURMENNTUN

Alcoa Fjarðaál leggur mikinn metnað í menntun, þjálfun og fræðslu starfsfólks á hverjum degi. Fyrirtækið býður starfsfólki sem uppfyllir ákveðnar kröfur að stunda nám við Stóriðju-skóla Alcoa Fjarðaáls en námið skiptist í grunnnám og framhaldsnám. Skólinn er samstarfsverkefni Alcoa

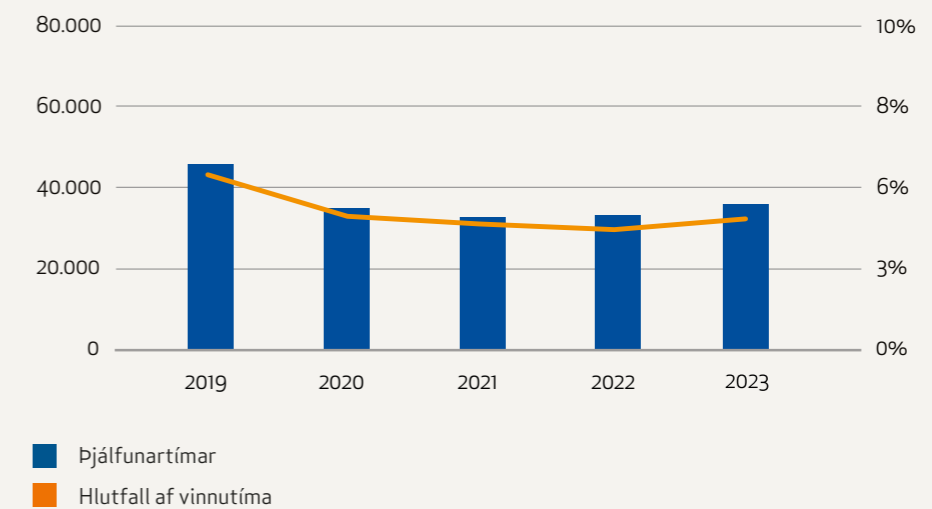
36.113
VINNUSTUNDUM VARIÐ Í ÞJÁLFUN
STARFSFÓLKS ÁRIÐ 2023

3,9%
AF VINNUTÍMA
STARFSFÓLKS ÞAÐ ÁRIÐ

Mynd 13

ÞJÁLFUN SEM HLUTFALL AF HEILDARFJÖLDA VINNUSTUNDA

¹„Næstum-því-slys“ eru byggð á upplýsingum vegna óhappa sem urðu og hefðu hugsanlega getað valdið varanlegri örorku eða banaslysi.

Tafla 10

Slys og slysatíðni	2019	2020	2021	2022	2023
Fjarveruslys	2	0	1	1	4
Næstum-því-slys	11	5	6	8	17
Tíðni fjarveruslysa	0,462	0	0,23	0,22	0,68
Tíðni meðferðaslysa	2,543	3,495	3,06	2,38	2,57
Tíðni allra slysa	14,33	16,543	15,8	13,73	16,16
Tíðni fjarveru og vinnutakmarkana	1,618	1,398	1,40	1,22	0,68

Tíðni vinnuslysa er gefin upp sem H-tala (H200), þ.e. fjöldi slysa á hverjar 200.000 vinnustundir. 200.000 vinnustundir samsvara vinnu 100 starfsfólks yfir árið.

Fjarðaáls, Austurbrúar og Verkmennta-skóla Austurlands. Frá því að skólinn tók til starfa haustið 2011 hafa alls 282 nemendur útskrifast úr náminu, þar af 150 úr grunnnámi og 132 úr framhalds-námi. Á árinu 2023 voru tveir hópar við nám í stóriðjuskólanum, grunnhópur og framhaldshópur samtals 42 starfsfólk.

Hugmyndin að Stóriðjuskólanum er upphaflega fengin frá Rio Tinto Alcan en námið hefur verið aðlagð að þörfum Alcoa Fjarðaáls. Stóriðjuskólinn er

bæði hagur fyrir fyrirtækið og starfs-fólk þess. Starfsfólk sem stundar nám-ið bætir við sig þekkingu og að loknu námi fá þau jafnframt launahækkun samkvæmt kjarasamningi. Fyrirtækið er fyrir vikið með hæfara starfsfólk sem getur tekið á sig aukna ábyrgð og leiðbeint reynslumanna samstarfsfólki en það skiptir sköpum fyrir stöðugleika verksmiðjunnar að hafa þar hæft og reynslumikið fólk. Þá er hluti námsins metinn til stúdentsprófs og er góður grunnur fyrir áframhaldandi nám.

Á árinu 2023 varði starfsfólk Alcoa Fjarðaáls 35.672 klukkustundum til þjálfunar og notaði því hvert og eitt um 4% af sínum vinnutíma til þjálfunar. Það er aukning frá fyrri árum og er í sam-ræmi við aukna áherslu Alcoa Fjarðaáls á fræðslu og þjálfun starfsfólks.

8.9 SAMFÉLAGSMARKMIÐ 2023 – ÁRANGUR

Innleiða loftræsta öryggishjálma fyrir allt starfsfólk kerskála
Markmið stóðst og nú hefur allt starfsfólk kerskála aðgang að loftræstum öryggishjálum.

Leggja aukna áherslu á þjálfun starfsfólks og fjölga þjálfunartímum milli ára
Markmiðið náðist en þjálfunartímum fjölgaði um tæplega 9% á milli ára.

Endurskoða fyrirkomulag íslenskuþjálfunar fyrir erlent starfsfólk
Markmið stóðst, úr endurskoðuninni hófst vinna að íslenskuþjálfun í gegnum snjallsíma. Áfram verður unnið að þessu markmiði 2024

Ljúka innleiðingu og festa í sessi breytt fyrirkomulag jafnréttisnefndar
Verkefnið er hafið, fyrirkomulag jafnréttisnefndar liggur fyrir en ekki náðist að ljúka innleiðingunni árið 2023. Innleiðing heldur áfram árið 2024.

Taka ákvörðun um endanlega innleiðingu á breyttu vaktakerfi
Vinna við endurskoðun vaktakerfis er enn í gangi en ákvörðun um endanlegt kerfi liggur ekki fyrir. Markmiðið er að ákvörðun liggja fyrir árið 2024.

09

SAMFÉLAG

Alcoa Fjarðaál og Samfélagssjóður Alcoa veita fé til mikilvægra málefna með áherslu á verk-efni sem tengjast áhrifasvæði álversins.

Alcoa Fjarðaál telur að forsenda þess að treysta hag hluthafa og hagsmunaaðila liggja í góðum stjórnarháttum þar sem hlutverk og ábyrgð stjórnenda eru skýr. Fyrirtækið leggur áherslu á opið og virkt samtal við nær-samfélagið. Stjórnendur eiga í reglu-legum samskiptum við hagsmunaaðila og funda með þeim um sameiginleg hagsmunamál. Alcoa Fjarðaál og Samfélagssjóður Alcoa (Alcoa Foundation) veita fé til mikilvægra málefna með áherslu á verkefni sem tengjast áhrifasvæði álversins. Alcoa Fjarðaál hefur vaktað samfélagsvísa frá því rekstur álversins hófst.

9.1 EFST Á BAUGI 2023

Hér verður farið yfir það sem bar hæst á árinu hjá Alcoa Fjarðaáli, bæði sem tengist starfsemi inn á við og út á við.

9.1.1 Helstu fréttir af starfsemi árið 2023

Fjölbreytninni fagnað
Föstudaginn 10. febrúar var fjölbreytninni í álverinu fagnað með bakstri frá hinum ýmsu menningarsvæðum þar sem starfsfólk á rætur. Af nægu var að taka því starfsfólkið í álverinu er af nærri 30 mismunandi þjóðernum. Viðburðurinn var haldinn undir merkjum AWARE sem stendur fyrir Alcoans Working Actively for Racial-Ethnic Equality. [Sjá mynd á síðu 38.](#)

Plökkdagur í álverinu
Hópur öflugs starfsfólks Alcoa Fjarðaáls tók sér fri frá hefðbundnum störfum þriðjudaginn 9. maí og plokkaði þess í stað rusl. Á lóð álversins söfnuðust um 2,4 tonn af rusli en auk þess var mikið magn plokkað í fjörunni. Í ruslinu sem fannst mátti greina merki um hvassviðrið mikla 25. september 2022 og hluti af ruslinu hafði fokið langa leið.

Sætabrauð frá mismunandi heimalöndum starfsfólks.

2,4 tonn af rusli plokkuð á lóð Fjarðaáls.

Forsetinn ræðir við starfsfólk í matsalnum.

Vinna við reykháf álversins í öruggri vinnulyftu.

Forseti Íslands heimsótti álverið

Forseti Íslands, Guðni Th. Jóhannesson, heimsótti Alcoa Fjarðaál miðvikudaginn 10. maí. Álverið var einn af viðkomustöðum forsetans í þriggja daga opinberri heimsókn til Fjarðabyggðar. Forsetinn hitti stjórnendur Alcoa Fjarðaáls og ræddi við starfsfólk í álverinu.

Áskoran að mála reykháfinn

Sumarið var notað til að mála reykháf álversins og það var töluverð áskoran. Reykháfurinn er 78 metra hár og 10 metrar í þvermál. Til samanburðar er Hallgrímskirkjuturn 74,5 metrar á hæð. Það auðveldaði heldur ekki vinnuna að þrjú rör tengjast inn í reykháfinn í 20-30 metra hæð. Málningarverktakinn Fúsi ehf. flutti inn sérstaka vinnulyftu frá Scanclimber í Finnlandi fyrir verkið. Reykháfurinn er staðsettur á milli kerskálanna og um hann fer 50-60°C heitt afsog frá rafgreiningarkerunum eftir að það hefur verið hreinsað í tveimur öflugum hreinsivirkjum.

Samfélagsverkefni

Alcoa Fjarðaál og Samfélagsjóður Alcoa (Alcoa Foundation) vörðu samtals rúmum 59 milljónum króna í styrki á árinu 2023 til hinna ýmsu samfélagsverkefna, fyrst og fremst á Austurlandi.

9.2 HAGSMUNAAÐILAR

Alcoa Fjarðaál hefur greint hagsmunaaðila félagsins með það fyrir augum að meta betur þarfir, áherslur og sameiginlega hagsmuni haghafa. Hagsmunaaðilar skiptast í beina hagsmunaaðila, nærumhverfi, samfélag og alþjóð-aumhverfi. Hagsmunaaðilagreining fyrirtækisins var gerð í samstarfi við ráðgjafa á vinnufundum með þverfaglegum hópum starfsmanna. Taldir voru upp hagsmunaaðilar og þeir skilgreindir eftir snertifleti og mikilvægi.

Alcoa Fjarðaál er stórt fyrirtæki í litlu samfélagi og því fylgir mikil ábyrgð. Fyrirtækið hefur ávallt lagt mikið upp úr góðum samskiptum við fjölbreytta hópa hagsmunaaðila með reglulegum fundum og samstarfi.

9.2.1 Könnun meðal íbúa

Mikilvægt er að sátt ríki um starfsemi fyrirtækisins í nærsamfélaginu. Því skiptir sköpum að rækta það samband á markvissan hátt með samtali og samstarfi. Virkt samtal við samfélagið er ein af meginstöðum í samfélagsstefnu Alcoa Fjarðaáls og árlega er mæld ánægja íbúa á Austurlandi með fyrirtækið. Í könnun sem Gallup

framkvæmdi haustið 2023 reyndust 75,2% svarenda jákvæðir eða frekar jákvæðir í garð Alcoa Fjarðaáls sem er nokkur hækkun milli ára en árið 2022 voru 70,4% svarenda jákvæðir. Erfitt er að segja nákvæmlega til um hvað veldur þessari hækkun en markmið fyrirtækisins er að 75% íbúa eða fleiri séu jákvæðir í garð fyrirtækisins og það náðist því árið 2023.

Í sömu könnun voru íbúar á Austurlandi spurðir hvort þeir teldu álver Alcoa Fjarðaáls hafa haft jákvæð áhrif á búsetuskilyrði á Austurlandi en 89,5% svarenda töldu áhrifin vera frekar eða að öllu leyti jákvæð. Þá voru íbúar spurðir hvernig þeim þætti fyrirtækið standa sig í hinum ýmsu þáttum samfélagsábyrgðar. Íbúar á Austurlandi telja Alcoa Fjarðaál standa sig best þegar kemur að jafnréttismálum en 83,2% svarenda telja fyrirtækið standa sig vel eða mjög vel í þeim málum. Að mati svarenda stendur fyrirtækið sig síst í að eiga í opnum samskiptum við almenning þar sem 56,5% töldu Fjarðaál gera það vel eða mjög vel. Þar eru því tækifæri til úrbóta en þó ber að geta þess að í öllum spurningum voru vel yfir helmingur svarenda ánægðir með frammistöðu fyrirtækisins.

9.2.2 Góð samskipti og upplýsingagjöf

Alcoa Fjarðaál leggur ríka áherslu á að miðla upplýsingum um starfsemi félagsins til íbúa á Austurlandi og annarra haghafa. Útgáfa samfélagskýrslu er liður í þeirri upplýsingagjöf en þar er greint frá áhrifum starfseminnar á efnahag, umhverfi og samfélag. Alcoa Fjarðaál er jafnframt með síðu á Facebook og nýtir hana til að eiga í gagnvirkum samskiptum við fólk og miðla upplýsingum varðandi Alcoa Fjarðaál og áliðnaðinn á Íslandi. Stjórnendur Alcoa Fjarðaáls eiga í reglulegum samskiptum við aðra hagsmunaaðila svo sem bændur á svæðinu, þingmenn kjördæmisins og ráðherra sem hafa með málaflokka fyrirtækisins að gera.

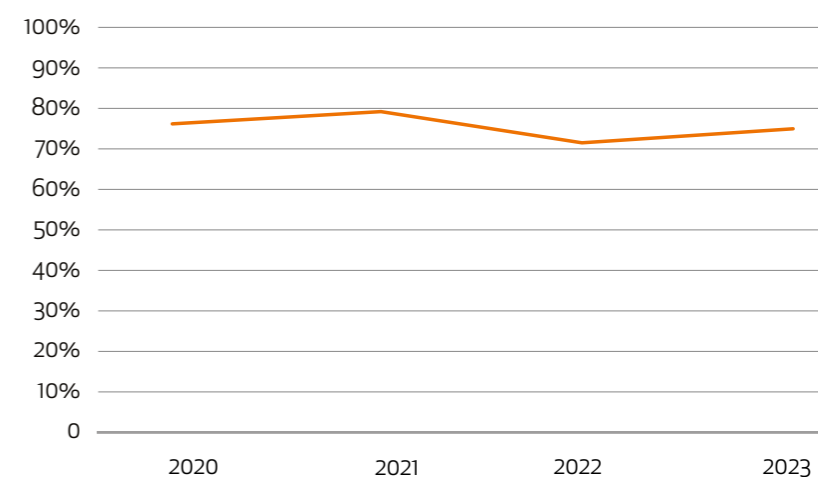
Alcoa Fjarðaál er aðili að Samáli, samtökum álfraleiðenda á Íslandi, Samtökum iðnaðarins og Samtökum atvinnulífsins. Fjarðaál er einnig þátttakandi í samstarfi álvera í Noregi og á Íslandi í gegnum samtökin AMS en þar er unnið að sameiginlegum verkefnum á sviði umhverfis-, öryggis- og heilsamála.

Góð samskipti og upplýsingagjöf eru lykilþættir í starfseminni bæði innan

og utan fyrirtækisins, við starfsfólk jafnt sem verktaka og birgja. Reglulega eru haldnir fundir fyrir allt starfsfólk álversins þar sem fjallað er um málefni og stöðu fyrirtækisins frá ýmsum hliðum. Jafnframt eru reglulegir fundir með verktakafyrirtækjum og birgjum þar sem farið er yfir helstu mál og stöðu í málaflokkum sem tengjast m.a. rekstri fyrirtækisins, umhverfi, heilsu og öryggi. Nánar má lesa um líðan starfsfólks og samskipti fyrirtækisins við það í mannauðskafla skýrslunnar.

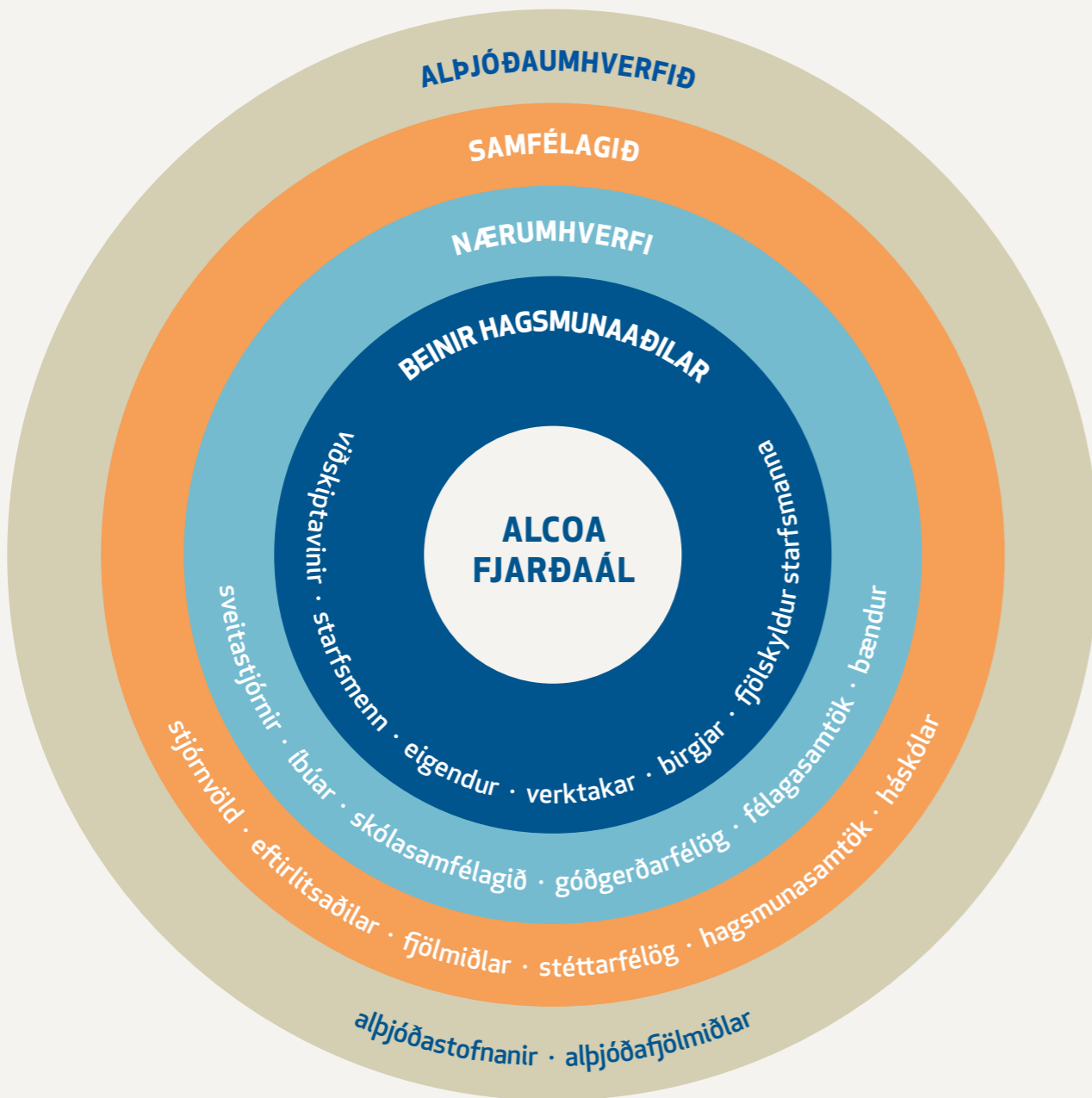
Mynd 14

JÁKVÆDIR Í GARÐ ALCOA FJARÐAÁLS Á AUSTURLANDI

HAGSMUNAAÐILAGREINING

Fjarðaál hefur unnið greiningu á hagsmunaaðilum félagsins til að gera sér betur grein fyrir þörfum og áherslum hópanna. Hagsmunaaðilar skiptast í beina hagsmunaaðila, nærumhverfi, samfélag og alþjóðaumhverfi. Hagsmunaaðilagreining fyrirtækisins var gerð á hugarflugsfundi með þverfaglegum hópi starfsmanna. Taldir voru upp hagsmunaaðilar og þeir skilgreindir eftir snertifleti og mikilvægi.

9.3 STYRKIR TIL GÓÐRA VERKA

Árið 2023 vorðu Alcoa Fjarðaál og Samfélagsjóður Alcoa (Alcoa Foundation) samtals rúmunum 59 milljónum króna í styrki til hinna ýmsu samfélagsverkefna, fyrst og fremst á Austurlandi. Samfélagstyrkir Alcoa Fjarðaáls voru rúmlega 35 milljónir árið 2023 og hækkuðu um 14 milljónir á milli ára. Styrkir úr Alcoa Foundation voru 24 milljónir króna árið 2023 og lækkuðu um þrjár milljónir á milli ára. Frá árinu 2003 hefur fyrirtækið varið samtals yfir tveimur milljörðum króna til samfélagsstyrkja af margvíslegu tagi. Ekki er veittur styrkur til einstaklinga, stjórnmalasamtaka, trúfélaga eða til almenns reksturs félaga. Í töflu 11 má sjá skiptingu styrkjanna árið 2023.

9.3.1 Styrktarsjóður Alcoa Fjarðaáls
Alcoa Fjarðaál starfrækir styrktarsjóð sem úthlutar styrkjum til samfélagsverkefna á Austurlandi. Árið 2023 veitti sjóðurinn styrki til 26 verkefna, samtals átta milljónir króna. Þar má til dæmis nefna BRAS, menningarhátíð barna á

Austurlandi, sem fékk eina milljón króna. Alcoa Fjarðaál hefur stutt hátíðina frá upphafi og hefur hún hlotið samtals um sex milljónir í styrk frá fyrirtækinu.

Alcoa Fjarðaál veitti Tónlistarmiðstöð Austurlands á Eskifirði árlegan styrk til að standa fyrir menningarviðburðum, samtals 2,5 milljónir króna árið 2023 og einnig fékk Sláturhúsið menningarmiðstöð á Egilsstöðum 2,5 milljónir króna til að standa að menningarviðburðum.

Greiddir voru styrkir til (Þróttafélaga á Austurlandi, samtals 19,7 milljónir króna og venju samkvæmt voru jólasjóðirnir í Fjarðabyggð og Múlaþingi styrktir um 500 þúsund hvor.

9.3.2 Styrkir frá Alcoa Foundation
Samfélagsjóður Alcoa í Bandaríkjunum (Alcoa Foundation) hefur veitt samfélagsstyrki til verkefna hérlendis, mestmegnis á Austurlandi, frá því að Alcoa hóf starfsemi hér á landi. Sjóðurinn leggur áherslu á að styðja við verkefni sem hafa sjálfbærni að leiðarljósi annað hvort á sviði umhverfismála eða menntamála. Árið 2023 styrkti Alcoa Foundation

verkefni hér landi fyrir 175 þúsund dali eða um 24 milljónir króna. Menntunarsjóður björgunarsveita á Austurlandi fékk styrk til að efla endurmenntun og standa fyrir námskeiðum fyrir björgunarsveitarfólk á Austurlandi. Um er að ræða styrk til þriggja ára sem hljóðar upp á rúmar 23 milljónir en árið 2023 veitti sjóðurinn 7 milljónum íslenskra króna í verkefnið.

Unnið var áfram að samstarfsverkefni stóru sveitarfélaganna tveggja á Austurlandi, Fjarðabyggðar og Múlaþings, um að efla sjálfsvitund og sjálfstraust ungmenna í grunnskólum sveitarfélaganna. Verkefnið leggur einnig áherslu á að efla raungreinakennslu fyrir sama hóp, með það að markmiði að fjölga þeim sem velja slíkt svið í framhaldsnámi. Verkefnið er til þriggja ára, hófst árið 2022 og lýkur árið 2024. Heildarupphæðin eru rúmar 26 milljónir íslenskra króna og árið 2023 var annar hlutinn greiddur út, 70 þúsund dalir eða rúmlega 9 milljónir íslenskra króna.

Ferðafélag Fljótsdalshéraðs fékk 4 milljónir í styrk frá Alcoa Foundation

SAMFÉLAGS- VERKEFNI

Árið 2023 vorðu Alcoa Fjarðaál og Samfélagssjóður Alcoa (Alcoa Foundation) samtals tæpum 60 milljónum króna í styrki til hinna ýmsu samfélagsverkefna, fyrst og fremst á Austurlandi.

til náttúruverndar, nánar tiltekið til að sporna gegn akstri utanvega með gerð slóða fyrir ökutæki norðan Vatnajökuls.

Alcoa Foundation styrkti einnig sveitarfélagið Fjarðabyggð um þrjár og hálfa milljón til þess að styðja við enduruppbyggingu í Neskaupsstað vegna þess tjóns sem varð þegar snjóflóð féll í bænum 27. mars 2023.

9.3.3 Skógrækt

Haustið 2021 var hafist handa við stórt gróðursetningarverkefni fyrir ofan kerskála álversins en þar stendur til að rækta upp skóg sem mun þjóna sem skjólbelti í vindasömum veðrum, fegra umhverfið og binda koltvísýring á svæðinu að einhverju marki. Í fyrsta áfanga

Tafla 11

Styrkveitingar 2023 – upphæðir eftir flokkum

Öryggi og heilsa	1.900.000
Menning og félagsstörf	12.595.000
Íþróttir	20.700.000
Alcoa Foundation styrkir	24.150.000
Samtals	59.345.000

verkefnisins árið 2021 var 2.000 trjám plantað í reitinn, árið 2022 um 7.000 trjám og árið 2023 um 6.500 trjám.

Fjöldi plantna, sem hafa verið gróðusettar á vegum Alcoa Fjarðaáls, er kominn í 182.835. Binding kolefnis í gróðri samsvarar bindingu um 365,6 tonna koltvísýrings á ári frá því að gróðursetning hófst árið 2003.

9.4 SJÁLFBÆR ÞRÓUN Á AUSTURLANDI

Sjálfbærni-verkefni Alcoa Fjarðaáls og Landsvirkjunar hefur verið starfrækt frá árinu 2004 með það að markmiði að fylgjast með áhrifum framkvæmda og

reksturs Kárahnjúkavirkjunar og álvers í Reyðarfirði á samfélag, umhverfi og efnahag á Austurlandi. Markmiðið er að fylgjast með þróun vísa sem í flestum tilfellum eru tölulegir mælikvarðar sem gefa vísbandingu um þróun umhverfis-, efnahags- og samfélagsmála á byggingar- og rekstrartíma álvers og virkjunar.

Heimasíða verkefnisins er sjalfbaerni.is. Gagnasöfnun á vegum fyrirtækjanna í verkefnið hefur nú staðið yfir í 19 ár og hefur það vakið athygli víða út fyrir landssteinana. Frá árinu 2020 hefur Austurbrú séð um ráðgjafarþjónustu, viðhald og þróun Sjálfbærni-verkefnisins og mun sinna því út árið 2024. Hlutverk Austurbrúar er að vinna með stýrihópi verkefnisins að hvers konar kynningu þess, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, undirbúningi funda, skipulagningu ásamt viðhaldi og rekstri á vef verkefnisins sem og önnur tilfallandi verkefni sem stýrihópur felur ráðgjafa að vinna.

9.5 SAMFÉLAGSMARKMIÐ 2023 – ÁRANGUR

Auglýsa á ný eftir umsóknum um menningar- og samfélagsstyrki á Austurlandi

Fjarðaál auglýsti eftir umsóknum og úthlutaði rúmlega tólf og hálfri milljón í menningar- og samfélagsstyrki árið 2023.

Þjóa upp á sameiginlegan fund með sveitarstjórnarfólki á Austurlandi

Markmiðið náðist ekki vegna breytinga í stjórnendateymi álversins árið 2023 en markmiðið flyst yfir á nýtt ár.

Halda ráðstefnu á Austurlandi fyrir stjórnendur fyrirtækja og stofnana.

Markmiðið náðist ekki af sömu ástæðum og ofangreint markmið.

10

EFNAHAGUR OG VIRÐISKEÐJAN

Alcoa Fjarðaál hvetur viðskiptavinum, birgja og þjónustuaðila til aukinnar samfélagslegrar ábyrgðar.

Megináherslan í samfélagsábyrgð Alcoa Fjarðaáls er að stuðla að uppbyggingu atvinnulífs á Austurlandi. Alcoa Fjarðaál býður út ýmsa stoðþjónustu til annarra fyrirtækja og gerir þeim þannig kleift að byggja upp starfsemi sína á svæðinu. Fyrirtækið hvetur viðskiptavinum, birgja og þjónustuaðila til aukinnar samfélagslegrar ábyrgðar og er með ákvæði þess efnis í samstarfssamningum við birgja. Alcoa Fjarðaál tekur tillit til umhverfisstefnu birgja og þjónustuaðila sem fyrirtækið á viðskipti við.

10.1 ALMENNAR UPPLÝSINGAR

Í kerskálum Alcoa Fjarðaáls eru 336 ker sem framleiða ál. Þau eru endurnýjuð á 5-7 ára fresti. Á árinu 2023 voru að meðaltali um 331 ker í rekstri. Framleiðslan var um 347 þúsund tonn sem er um 15 þúsund tonna aukning frá fyrra ári.

Alcoa Fjarðaál sf. selur alla framleiðslu félagsins til söluþyrntækis í Hollandi sem er eigu Alcoa. Megnið af framleiðsluvörum fyrirtækisins fer síðan til evrópskra viðskiptavina. Súrálskaup Fjarðaáls á árinu 2023 voru eingöngu frá Alcoa of Australia-Alumina. Forskaut félagsins eru framleidd í Mosjøen í Noregi hjá Alcoa Norway ANS sem er í eigu Alcoa. Viðskiptasamningar milli tengdra félaga eru sambærilegir og við ótengd félög í samræmi við fjárfestingasamning ríkisins og Alcoa.

10.2 LYKILTÖLUR

Ástand á mörkuðum 2023 var mun lakara en á árinu 2022. Meðal álverð var 2.127 \$ á áltonn miðað við 2.724 \$ árið 2022. Þá lækkaði einnig svokölluð premía á Evrópumarkaði um 185 \$ milli ára en hún leggst ofan á allar vörur sem Alcoa Fjarðaál framleiðir þar sem allar afurðir eru seldar til Evrópu. Meðal premía á virðisaukandi vörur hækkaði um 36% milli ára en Alcoa Fjarðaál framleiðir bæði álvir og melmi sem falla undir þá skilgreiningu.

Hráfnisverð til álframleiðslu lækkaði nokkuð milli ára. Afkoman var í meðallagi líkt og sjá má á mynd 18.

Spár gera ráð fyrir vaxandi eftirspurn eftir áli og sérstaklega með lágu kolefnisfótspori. Kolefnisfótspor áls frá Alcoa Fjarðaáli er með því lægsta sem þekkist í álframleiðslu í heiminum. Framboð af áli frá Kína hefur haft veruleg áhrif á verðlagningu áls síðustu ár enda framleiðir Kína meirihluta

Þess áls sem notað er í heiminum. Framleiðsla áls í Kína er ekki með lágt kolefnisfótspor, þar sem raforka er að mestu unnin með kolum.

Útflutningsverðmæti Alcoa Fjarðaáls á árinu 2023 nam 127 milljörðum íslenskra króna (919 M USD) og af þeim tekjum urðu um 33% eftir í landinu, eða um 43 milljarðar króna, í formi opinberra gjalda, launa og innkaupa frá innlendum birgjum á vöru og þjónustu. Launagreiðslur ásamt launategndum gjöldum námu tæpum 9 milljörðum íslenskra króna.

Kolefnisfótspor áls frá Alcoa Fjarðaáli er með því lægsta sem þekktist í álframleiðslu í heiminum.

Alcoa skilar verðmætum til samfélagsins með ýmsum hætti, meðal annars í formi skattgreiðslna en félagið greiddi 1,5 milljarð króna í skatta og opinber gjöld¹ á Íslandi árið 2023. Fjárfesting Alcoa Fjarðaáls á sínum tíma var ein sú mesta sem um getur í Íslandssögunni en hún nam um 230 milljörðum króna á núverandi gengi Bandaríkjadals.

10.3 FJÁRMÖGNUN FYRIRTÆKISINS

Árið 2003 var undirritaður fjárfestingarsamningur milli ríkisstjórnar

Íslands og Alcoa. Samningurinn byggir á lögum 12/2003 um heimild til samninga um álverksmiðju í Reyðarfirði sem samþykkt voru frá Alþingi 11. mars það ár. Samningurinn er opinber og öllum aðgengilegur á vef Alþingis. Fjarðaál hefur alla tíð starfað í samræmi við fjárfestingarsamninginn og almenn lög sem gilda í landinu. Í lok árs 2018 var fjármögnun Alcoa á Íslandi² endurskoðuð af móðurfélaginu. Eigið fé fyrirtækisins var aukið um 1.169 milljónir dollara og var það nýtt til að greiða niður skuld Alcoa á Íslandi við móðurfélagið um samsvarandi upphæð.

Alcoa Fjarðaál hefur mikil og jákvæð áhrif á íslenskan efnahag með öflun gjaldeyrstekna, innkaupum á innlendra vöru og þjónustu, greiðslu skatta og opinberra gjalda, sköpun fjölmargra vel launaðra starfa og almennum og viðtækum stuðningi við samfélagið á Austurlandi.

10.4 SAMSTARF VIÐ BIRGJA

Alcoa leggur áherslu á að góða starfs-hætti og tekur tillit til samfélags-ábyrgðar í viðskiptum við sína birgja. Það er mikilvægt fyrir Alcoa að stuðla að ábyrgð í sinni virðisæðju til að efla sjálfbærni. Til að tryggja að þessari grundvallarreglu sé fylgt eftir er fyrirtækið félagi í TRACE eftirlitskerfinu, sem rekið er af TRACE International. TRACE nýtir skilvirkar aðferðir til að framkvæma áreiðanleikakönnun til grunnviðmiðunar á kerfisbundinn hátt með því að safna upplýsingum frá fyrirtækjum um allan heim. TRACE

Alcoa Fjarðaál hefur mikil og jákvæð áhrif á íslenskan efnahag.

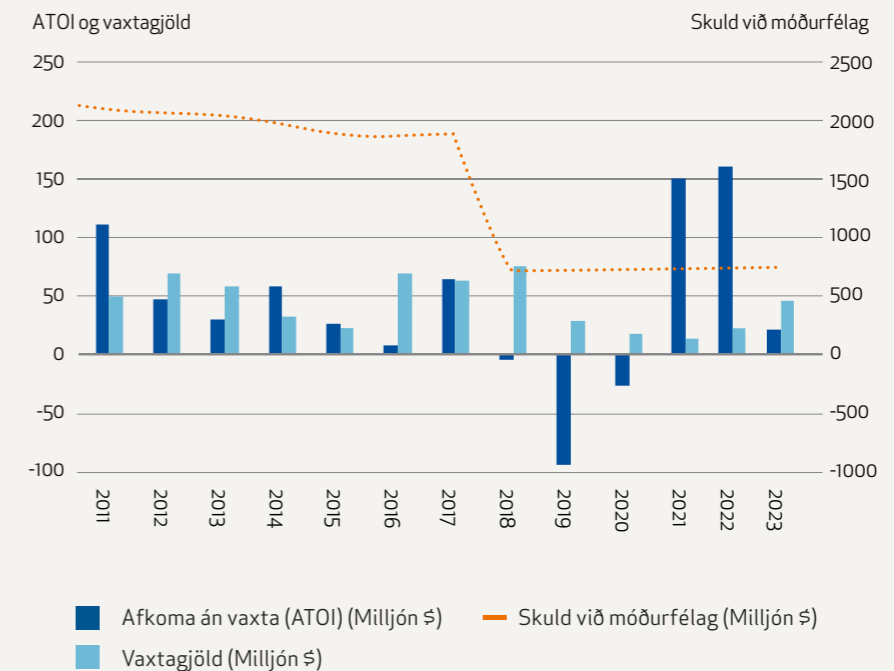
Þær þær upplýsingar saman við válista sem stjórnvöld ýmissa landa og alþjóðastofnanir hafa komið sér upp. Gerð er krafa um að ákveðnir birgjar séu skráðir í þetta kerfi. Ekki hafa komið upp athugasemdir vegna birgja Fjarðaáls.

Alcoa hefur einnig valið fyrirtækið EcoVadis CSR til samtarfs. EcoVadis er sérhæft á sviði samfélagslegrar ábyrgðar fyrirtækja og hefur innleitt rafræn kerfi til að auka gegnsæi, staðla skýrslugerð og auðvelda frammistöðu-prófun og ferlaumbætur sem draga úr vinnuálagi vegna samfélagslegrar ábyrgðar fyrirtækja með því að gera þeim kleift að deila frammistöðu sinni í sjálfbærnimálum með viðskiptavinum sínum.

Sérstakur forvalsgrunnur er notaður við val á birgjum sem vinna innan lóðar Alcoa Fjarðaáls, en allir birgjar þurfa að svara spurningum samkvæmt birgja-staðli Alcoa árlega. Á þeim forsendum er tekin ákvörðun hvort birgjar teljast hæfir til samstarfs. Lögð er áhersla á fylgni við gildandi lög og reglugerðir og ábyrgð í umhverfis-, heilsu- og öryggismálum. Einnig er gerð krafa um að umsækjendur svari spurningum varðandi spillingu og að vinnuréttindi

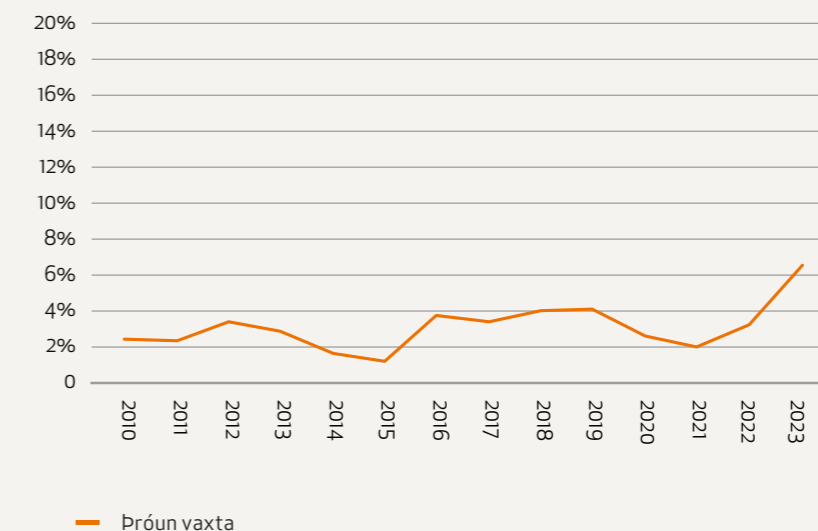
Mynd 18

ÞRÓUN SKULDAR VIÐ MÓÐURFÉLAG, VAXTAGJÖLD OG AFKOMA ÁN VAXTA (ATOI)

Mynd 19

ÞRÓUN VAXTA Á LÁNUM FJARÐAÁLS VIÐ MÓÐURFÉLAGIÐ

¹ Opinber gjöld innhalda fasteignagjöld, vatnsskatt, gjöld til hafnarsjóða, tryggingagjöld og tekjuskatt.
² Alcoa á Íslandi ehf. og Reyðarál ehf. eru eignarhaldsfélög Alcoa Fjarðaáls sf.

Tafla 12

Lykiltölur - Upphæðir eru í milljörðum króna á gengi hvers árs	2021	2022	2023
Launagreiðslur og launategnd gjöld, þar með tryggingagjöld	7,8	8,0	8,7
Samtals greiðslur Fjarðaáls til íslenskra aðila	37,3	43,1	42,5
Brúttó útflutningur milljarðar ISK	110,7	142,7	126,8
Hlutfall innlendra innkaupa af heildartekjum félagsins	34%	30%	33%
Samtals opinber gjöld	1,1	1,3	1,5
Meðallaun starfsfólks í milljónum kr. á ári	9,9	10,3	11,1

Krafa er gerð um að fyrirtæki sem vinna fyrir Alcoa Fjarðaál uppfylli ákvæði kjarasamnings við stéttarfélag.

starfsfólks séu virt. Alcoa Fjarðaál hefur þurft að hafna birgjum, sem ekki uppfylltu þær kröfur sem gerðar eru. Þær koma m.a. inn á öryggisþætti, líkt og slysatiðni og öryggismenningu.

Krafa er gerð um að fyrirtæki sem vinna fyrir Alcoa Fjarðaál uppfylli ákvæði kjarasamnings við stéttarfélag og gildir það jafnt um verktaka sem og þeirra undirverktaka. Einstaklingar verða að hafa náð 18 ára aldri til að fá að vinna á svæðinu.

Fyrirtækið á í reglubundnum samskiptum við birgja og hvetur þá til góðra verka í samfélags- og umhverfismálum og veitir leiðsögn ef svo ber undir. Jafnframt hvetur fyrirtækið starfsfólk birgja og verktaka að taka þátt í sjálfböðavinnu á vegum Alcoa Fjarðaáls.

11

ENDURSKOÐUN Á GRÆNU BÓKHALDI KAFLA 7.2

10.5 SAMFÉLAGSMARKMIÐ 2023 – ÁRANGUR

Unnið að verkefnum í tengslum við nýja steypulínu í steypuskála

Markmiðið náðist en unnið var að hönnun nýrrar steypulínu og stendur sú vinna enn. Endanleg ákvörðun um verkefnið verður tekin árið 2024.

Stöðugleiki í kerskála leiðir af sér að framleidd verða 352.000 tonn af áli

Markmiðið náðist ekki. Árið 2023 voru framleidd 346.874 tonn af áli, sem er 5.126 tonnum undir markmiði.

Halda áfram með verkefni um nýja kerhönnun og stærri skaut.

Markmið stóðst, unnið var að verkefnum sem lúta að stækkun skauta. Ekki liggur fyrir hvenær stærri skaut verða tekin í notkun.

Unnið að rafvæðingu bíla og vinnuvéla á svæðinu

Markmið náðist en árið 2023 voru 10 lyftarar endurnýjaðir úr dísil í rafmagn. Árið 2024 verður áfram unnið að rafvæðingu bíla og vinnuvéla í álverinu.

Undirbúningur að landtengingu fyrir áætlunarskip á vegum fyrirtækisins

Markmið náðist en búið er að reisa spennuhús á Mjóeyrarhöfn sem meðal annars er ætlað fyrir búnað fyrir landtengingu.

Ég hef tekið út og yfirfarið útreikninga og yfirfarið upplýsingar sem fram koma í umhverfiskafla samfélagsskýrslu Alcoa Fjarðaáls sf. fyrir árið 2023, í samræmi við kröfur 10. gr reglugerðar nr. 851/2002 um grænt bókhald. Alcoa Fjarðaáls sf. er í flokki þeirra fyrirtækja sem falla undir viðauka þeirrar reglugerðar, flokk 2.1 álframleiðsla. Samfélagsskýrslan er lögð fram af stjórnendum Alcoa Fjarðaáls sf. og á ábyrgð þeirra. Ábyrgð mín felst í því mati sem ég læt í ljós á framsettum umhverfisgögnum í samfélagsskýrslunni.

Skoðunin felur í sér úrtakskannanir og athuganir á gögnum til að sannreyna umhverfisupplýsingar og gögn sem sett eru fram í umhverfiskafla samfélagsskýrslunnar og að þau séu í samræmi við fjárhagsbókhald fyrirtækisins og niðurstöður viðurkenndra mælinga. Skoðunin felur einnig í sér athugun á útreikningum sem beitt er við mat á stærðargráðu einstakra þátta sem upp eru taldir í skýrslunni.

Ég tel að skoðunin sé nægjanleg traustur grunnur til þess að byggja á álit mitt.

Það er álit mitt að samfélagsskýrslan gefi góða mynd af umhverfisáhrifum rekstrarins fyrir árið 2023, í samræmi við góðar og viðteknar venjur í atvinnugreininni.

Reykjavík, 25.03.2024
VSÓ Ráðgjöf

Guðjón Jónsson
efnaverkfræðingur

12

GRI - YFIRLITSTAFLA

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
FYRIRTÆKIÐ OG UPPLÝSINGAGJÖF				
2.1	Um fyrirtækið		Alcoa Fjarðaál sf.	
2.2	Rekstrareiningar/aðilar sem falla undir upplýsingagjöf fyrirtækisins um sjálfbærni		Skýrsla fjallar um rekstur og starfsemi Alcoa Fjarðaál sf.	
2.3	Skýrslutímabil, tíðni og samskiptaupplýsingar		Skýrslutímabilið er frá 1. janúar - 31. desember 2023. Tengiliður er Vigdís Diljá Óskarsdóttir	
2.4	Endurframsettar upplýsingar		Þetta er sjöunda sameiginlega árs- og sjálfbærnisráðgjaf og fylgt er eftir GRI sjálfbærni- staðlinum.	
2.5	Ytri úttekt og vottun		Langbrók ehf. aðstoðaði stýrihóp um samfélagsábyrgð við skýrslugerðina byggt á GRI mælikvarðanum. Sjálfbærnistefna Alcoa Fjarðaáls er samþykkt af stjórn og framkvæmdastjórn félagsins. Starfsemi er vottuð af ISO9001, ISO14001, ASI og ÍST 85:2012	
2.6	Starfsemi, virðisdeðja og önnur viðskiptasambönd		Alcoa Fjarðaál framleiðir ál með öruggum, hagkvæmum og sjálfbærum hætti.	
2.7	Starfsfólk		Mannauður	
2.8	Vinnuafli sem er ekki starfsfólk		Mannauður	

STJÓRNARHÆTTIR

2.9	Stjórnskipulag og skipurit	Já	Fylgt er eftir stjórnarháttum móðurfélagsins.	
2.10	Tilnefning og val á æðstu stjórnendum	Já	Leiðbeiningar um stjórnarhætti - Alcoa Corporation.	
2.11	Stjórnarformaður / forstjóri	Já	Leiðbeiningar um stjórnarhætti - Alcoa Corporation.	

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
STJÓRNARHÆTTIR				
2.12	Aðkoma æðstu stjórnar að eftirliti með stýringu áhrifa af starfsemi	Já	Forstjóri ber ábyrgð á sjálfbærni- stefnu félagsins sem er samþykkt einnig af framkvæmdastjórn. Stýrihópur um sjálfbærni ber ábyrgð á sjálfbærniáherslum og innleiðingu samfélagsábyrgðar Alcoa Fjarðaáls.	
2.13	Framsál ábyrgðar fyrir stýringu áhrifa	Já	Sjálfbærniáherslur Alcoa Fjarðaáls sf. samþykktar af stjórn félagsins og fylgt er eftir stjórn- arháttum móðurfélagsins.	
2.14	Aðkoma æðstu stjórnar að upplýsingagjöf um sjálfbærni	Já	Forstjóri ber ábyrgð á sjálfbærni- stefnu félagsins og hún er samþykkt af framkvæmdastjórn. Framkvæmdastjórn bera ábyrgð á þeim málaflokki sem snýr að þeirra rekstrareiningum/starfssviði.	
2.15	Hagsmunaárekstrar	Já	Leiðbeiningar um stjórnarhætti - Alcoa Corporation.	
2.16	Upplýsingagjöf um veigamikil atriði	Já	Leiðbeiningar um stjórnarhætti - Alcoa Corporation.	
2.17	Heildarþekking æðstu stjórnar	Já	Framkvæmdastjórn Alcoa Fjarðaáls	
2.18	Mat á frammistöðu æðstu stjórnar	Já	Leiðbeiningar um stjórnarhætti - Alcoa Corporation.	
2.19	Starfskjarastefnur	Já	Allt starfsfólk fyrir utan framkvæmdastjóra eru kjarasamningsbundin. Laun framkvæmdastjóra taka mið af markaðslaunum starfsfólks í sambærilegum störfum hjá fyrirtækjum í sambærilegum iðnaði og þróun á milli ára	
2.20	Launaákvörðunarferli	Já	Fylgt er eftir starfsreglum móðurfélagsins.	
2.21	Árlegur launasamanburður	Já	Árlega tekur Alcoa Fjarðaál þátt í kjarakönnunum PwC og Intellecta og ber laun hjá fyrirtækinu saman við þær kannanir. Þá er jafnlauna- kerfið tekið út árlega.	

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
STEFNA, STEFNUMIÐ OG STARFSHÆTTIR				
2.22	Yfirlýsing um stefnu í sjálfbærri þróun	Já	Stefna í sjálfbærni- og samfélags-ábyrgð	
2.23	Skuldbindingar samkvæmt stefnumiðum	Já	Stefna í sjálfbærni- og samfélags-ábyrgð er samþykkt af stjórn og framkvæmdastjórn Alcoa Fjarðaáls	
2.24	Samþætting skuldbindinga samkvæmt stefnumiðum	Já	Markmið eru sett og aðgerðir/ferlar innleiddir byggt á stefnu Alcoa Fjarðaáls	
2.25	Úrbótaferli vegna neikvæðra áhrifa	Já að hluta	Neikvæð áhrif starfseminnar hefur verið kortlögð að hluta. Áframhaldandi greining er fyrirhuguð er varðar losun í virðiskeðju (umfang 3) til að innleiða frekari mótvægisáðgerðir til framtíðar.	
2.26	Verkferlar til að leita ráðgjafar og tilkynna álitamál	Já	Heilindalínan (Integrity Line - Alcoa Corporation)	
2.27	Samkvæmni við lög og reglur	Já	Engin tilvik tilkynnt árið 2023	
2.28	Aðild að samstarfi og félögum	Já	Stjórnarhættir	
2.29	Aðkoma hagsmunaaðila	Já	Stjórnarhættir	
2.30	Kjarasamningar	Já	Allt starfsfólk, fyrir utan framkvæmdastjóra, starfar samkvæmt kjarasamningum. Kjör starfsfólks Alcoa Fjarðaáls ehf. fylgja kjarasamningum SA og VR og þeir njóta hlunninda skv. þeim.	
3.1	Mikilvægisþættir	Já	Langbrók ráðgjöf í samstarfi við stýrihóp hefur unnið að mikilvægisgreiningu skýrslunnar.	

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
EFNAHAGUR				
201 - Fjárhagsleg frammistaða				
201-1	Bein efnahagsleg verðmæti sem hafa skapast	Já	Bein fjárhagsleg frammistaða líkt og birtist í ársreikningi.	
201-2	Efnahagslegur tilkostnaður og aðrar hættur sem skapast vegna loftlagsbreytinga	Já	Starfsemi Fjarðaáls fellur undir viðskiptakerfi ESB um losun gróðurhúsalofttegunda í samræmi við lög 70/2012 um loftslagsmál	
201-3	Tryggingar fyrirtækisins vegna bótaáætlunar	Já	Auk lögbundinnar skyldutryggingar lífeyrisréttinda greiðir Alcoa ehf. 4% af heildarlaunum starfsfólks í séreignarsjóð.	
201-4	Fjárhagsleg aðstoð frá hinu opinbera	Já	Alcoa Fjarðaál fékk ekki fjárhagslegan stuðning frá hinu opinbera 2023.	
202 - Sýnileiki á markaði				
202-1	Byrjunarlaun eftir kyni miðað við lágmarkslaun á markaði	Já að hluta	Mannauður	
202-2	Hlutfall æðstu stjórnenda sem hafa verið ráðnir úr nærsamfélagi fyrirtækisins	Já	9 af 10 meðlimum framkvæmdastjórnar komu úr nærsamfélagi árið 2023 eða 90%.	
203 - Óbein efnahagsleg áhrif				
203-1	Áhrif fjárfestinga í innviðum og þjónustu	Já að hluta	Samfélagsábyrgð Alcoa Fjarðaáls felst í því að tryggja fjárhagslega sjálfbærni fyrirtækisins og hafa jákvæð efnahagsleg áhrif í nærsamfélaginu. Alcoa Fjarðaál stuðlar markvisst að uppbyggingu atvinnulífs á Austurlandi með því að bjóða út ýmsa stoðþjónustu til fyrirtækja í grennd við álverið.	
203-2	Óbein efnahagsleg áhrif	Já að hluta	Efnahagur, skattaspor.	
204 - Öflun aðfanga				
204-1	Hlutfall útgjalda til birgja í nærsamfélaginu	Já að hluta	Sjá kafla 10 (Tafla 12).	
205 - Spilling - Áhættumat og aðgerðir				
205-1	Áhættumat og aðgerðir til að auðkenna spillingu	Já að hluta	Heilindalínan Siðareglur (Code of Conduct).	
205-2	Miðlun og þjálfun til að sporna við spillingu	Já	Allt starfsfólk sem sinnir dagvinnu, rúmlega 150 fengu kennslu til að sporna við spillingu á árinu	
205-3	Staðfest atvik um spillingu og aðgerðir	Já	Það eru engin staðfest atvik tilgreind á árinu.	
206 - Samkeppnismál				
206-1	Heildarfjöldi lögsókna og niðurstöður mála vegna brota á samkeppnislögum, auðhringjamyndun og einokunar.	Já	Engin brot voru tilkynnt á árinu 2023.	
207 - Skattar				
207-1	Útlistun á skattaumhverfi, skattastefnu og upplýsingagjöf	Já	Alcoa fylgir eftir almennum lögum sem gilda í landinu. Jafnframt hefur félagið fylgt eftir fjárfestingarsamningi sem var gerður við ríkisstjórn Íslands árið 2003.	

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
UMHVERFI				
301 - Efnisnotkun				
301-1	Notkun hráefna eftir þyngd eða rúmmáli	Já	Umhverfi	
301-2	Hlutfall nýtttra efna sem koma frá endurvinnslu	Á ekki við	Umhverfi	
301-3	Tilvik um innkallaðar vörur og umbúðir	Á ekki við		
302 - Orka				
302-1	Orkunotkun innan fyrirtækis	Já	Umhverfi	
302-2	Orkunotkun utan fyrirtækis	Já að hluta	Umhverfi	
302-3	Orkunotkun á framleiðslueiningu	Já	Umhverfi	
302-4	Aðgerðir til að draga úr orkunotkun	Já	Umhverfi	
302-5	Aðgerðir til að draga úr orkunotkun vegna vöru og þjónustu	Já	Umhverfi	
303 - Vatn og frárennsli				
303-1	Heildarvatnsnotkun eftir uppruna	Já	Vatn er upprunnið frá vatnsbóli Fjarðabyggðar við Geithúsaá	
303-2	Stjórnun og áhrif vatnsrennslis	Já	Umhverfi	
303-3	Vatnsupptaka - Heildarrúmal notað og endurunnið	Já	Umhverfi	
303-4	Heildarrennsli og sundurliðun vatnsnotkunar	Já	Umhverfi	
303-5	Heildarmagn vatnsnotkunar	Já	Umhverfi	
304 - Líffræðileg fjölbreytni				
304-1	Starfsemi í nálægð við eða á vernduðum landssvæðum	Á ekki við		
304-2	Áhrif starfsemi á líffræðilegan fjölbreytileika	Já	Umhverfi	
304-3	Verndaður eða endurreistur jarðvegur	Á ekki við		
304-4	Fjöldi tegunda á náttúruverndarlistum sem verða fyrir umhverfisáhrifum af starfsemi	Á ekki við		
305 - Loftslagsmál - Kolefnislosun				
305-1	Bein losun gróðurhúsalofttegunda frá framleiðslu	Já	Umhverfi	
305-2	Óbein losun gróðurhúsalofttegunda vegna orkunotkunar (umfang 2)	Já	Umhverfi	
305-3	Önnur óbein losun gróðurhúsalofttegunda (umfang 3)	Já að hluta	Umhverfi	
305-4	Magn gróðurhúsalofttegunda á framleiðslueiningu	Já	Umhverfi	
305-5	Aðgerðir að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda	Já	Umhverfi	

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
UMHVERFI				
305-6	Losun ósoneyðandi efna (ODS)	Nei	Fjarðaál notast ekki við ósoneyðandi efni í sinni framleiðslu	
305-7	Losun köfnunarefnisoxíðs (NOx), brennisteinsoxíðs (SOx) og önnur losun	Á ekki við	Losun þessara lofttegunda er óverulegur hluti af heildarlosun fyrirtækisins.	
306 - Úrgangur og frárennsli				
306-1	Heildar vatnsfrárennsli eftir viðtökustað og gæðum	Á ekki við		
306-2	Tegund úrgangs og ráðstöfunaraðferðir	Já	Umhverfi	
306-3	Fjöldi tilvika og magn marktækra efnaleka	Já	Umhverfi	
306-4	Flutningur og meðferð spilliefna	Já	Flutningur spilliefna er samkvæmt ströngu verklagi og sérstakir gámar eru notaðir undir þennan úrgang. Spilliefni eru flutt sjóleiðina til vottaðra endurvinnsluáðila.	
306-5	Áhrif úrgangs/sorps á vatnssuppsprettu (306-5-a, b, c, e)	Já	Engu frárennsli er veitt frá starfsemi	
307 - Umhverfislög				
307-1	Atvik tilgreind þar sem ekki var fylgt eftir umhverfislögum og/eða reglugerðum	Já	Umhverfi	
308 - Umhverfisáhrif birgja				
308-1	Greining á nýjum birgjum byggt á umhverfisviðmiðum	Já	Alcoa Fjarðaál fylgir reglum móðurfélagsins.	
308-2	Neikvæð umhverfisáhrif innan virðisæðunnar og mótvægisáðgerðir	Já	ASI vottun. Alcoa Fjarðaál fylgir reglum móðurfélagsins.	
FÉLAGSÞÆTTIR				
401 - Atvinna				
401-1	Heildarfjöldi og hlutfall nýrra starfsmanna og starfsmannavelta eftir aldurshópum	Já	Nýráðningar og starfsfólksvelta (Starfsfólksvelta er ekki skilgreind eftir búsetu.)	
401-2	Hlunnindi fastráðinna starfsmanna í fullu starfi sem hluta- eða lausráðið starfsfólk fá ekki	Já	Hluta- og lausráðið starfsfólk fær sömu hlunnindi, að því undanskyldu að aðeins fastráðið starfsfólk getur orðið hluthafar í félaginu	
401-3	Fæðingaorlof - Hlutfall þeirra sem snúa aftur til vinnu eftir fæðingaorlof	Já	Mannauður, mynd 11.	
402 - Kjaramál				
402-1	Tilkynningar til starfsfólks varðandi breytingar á starfsemi fyrirtækisins	Já	Liður 4.5 í kjarasamningi Alcoa Fjarðaáls, Afls og RSI.	

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
FÉLAGSPÆTTIR				
403 - Vinnuefirlit				
403-1	Skipulag og stjórnun heilbrigðis og öryggismála	Já	Öryggi	
403-2	Áhættumat, áhættugreining og rannsókn á slysum	Já	Öryggi	
403-3	Vinnuefirlit er varðar hættuleg störf	Já	Öryggi	
403-4	Þáttaka starfsmanna í fræðslu og forvörnum á heilsu og öryggi í starfi	Já	Liður 7 í kjarasamningi Alcoa Fjarðaáls, Afls og RSÍ.	
403-5	Heilsu- og öryggismálefni starfsmanna	Já	Fræðsla og þjálfun	
403-6	Fræðsla til starfsmanna varðandi heilsu	Já	Heilsa og velferð	
403-7	Forvarnir og inngrip í tengslum við heilsu og þjónustu starfsmanna tengt viðskiptasamböndum	Já	Heilsa og velferð	
403-8	Starfsfólk sem fellur undir sérstakt heilbrigðis- og öryggisstjórnunarkerfi	Já	Heilsa og velferð	
403-9	Atvinnutengd slys	Já	Heilsa og velferð	
403-10	Atvinnutengdir sjúkdómar	Já	Heilsa og velferð	
404 - Menntun og þjálfun				
404-1	Meðalfjöldi klukkustunda sem starfsfólk fær í þjálfun á ári eftir kyni og starfsgrein	Já	Öryggi. Mælt sem hlutfall af vinnutíma ekki skipt á kyn eða starfsgrein	
404-2	Námskeið eða þjálfun sem stuðla að því að efla tækifæri starfsmanna til framþróunar í starfi	Já	Starfsþróun og endurmenntun. Mælt sem hlutfall af vinnutíma ekki skipt á kyn eða starfsgrein	
404-3	Hlutfall starfsfólks sem fá regluleg starfsmannasamtöl til þróunar í starfi, flokkað eftir kyni og starfaflokki	Já að hluta	Starfsþróun og endurmenntun. Ekki flokkað eftir kyni og starfaflokki	
405 - Fjölbreytileiki og jöfn tækifæri				
405-1	Fjölbreytileiki stjórnarháttanna og starfsfólks	Já	Mannauður	
405-2	Hlutfall grunnlauna og hlunninda kvenna af launum karla eftir starfi og starfsstöðvum	Já	Mannauður	
406 - Vinnuréttindi				
406-1	Brot á vinnuréttindum og mótvægisáðgerðir	Já	Engin tilvik voru tilgreind er varðar brot á jafnréttis- og mannréttindastefnu félagsins.	
407 - Félagafrelsi				
407-1	Starfsstöðvar og birgjar sem eru í áhættu varðandi brot á rétti einstaklinga til félagafrelsis og kjarasamninga	Já	Engin tilkynnt frávik frá árinu 2023.	
408 - Vinna barna				
408-1	Starfsstöðvar og birgjar sem mögulega geta brotið á réttindum barna	Já	Alcoa Fjarðaál ehf. framfylgir stefnu gegn barnaþrælkun. Engin tilkynnt frávik á árinu 2023.	

GRI staðlar	Titill	Skýrslugjöf	Kafli í skýrslu	Heimsmarkmið/SDG
FÉLAGSPÆTTIR				
409 - Nauðungarvinna				
409-1	Starfsstöðvar og birgjar sem mögulega geta brotið á vinnuréttindum starfsfólks	Já	Engin tilkynnt frávik á árinu 2023	
410 - Mannréttindi				
410-1	Þjálfun starfsfólks í mannréttindastefnu eða verklagsreglum fyrirtækisins	Já	Alcoa Fjarðaál ehf. fylgir eftir mannréttindastefnu sem er kynnt í nýliðaðri þjálfun starfsfólks.	
411 - Mannréttindi				
411-1	Atvik þar sem brotið er á réttindum frumbyggja	Á ekki við		
412 - Mannréttindi				
412-1	Fjöldi atvika sem hafa varðað mannréttindabrot	Á ekki við		
412-2	Þjálfun og fræðsla starfsfólks um mannréttindamál	Já	Árlega eru haldin námskeið fyrir starfsfólk með fjár- og manna-forráð.	
412-3	Samningar sem innihalda mannréttindaákvæði eða voru kortlagðir með viðmið mannréttinda að leiðarljósi	Á ekki við		
413 - Nærsamfélag				
413-1	Aðgerðir/verkefni í samstarfi við nærsamfélagið.	Já	Samfélagið	
413-2	Starfsemi sem gætu haft neikvæð áhrif á nærsamfélagið	Já	Umhverfi	
414 - Samfélagsáhrif birgja				
414-1	Kortlagning á félagslegum krítíum nýrra birgja	Já að hluta	Samstarf við birgja. Virðisdeðja	
414-2	Neikvæð samfélagsáhrif í virðisdeðju og aðgerðir	Já	Virðisdeðja	
415 - Stefna				
415-1	Fjárframlag stjórnvalda	Já	Alcoa Fjarðaál ehf. leggur ekki til nein fjárframlög til stjórnmalastarfs.	
416 - Öryggi og heilsa viðskiptavina				
416-1	Mat á áhrifum á heilsu og öryggi á sviði vöru og þjónustu	Á ekki við		
416-2	Heilsa og öryggi - Tilvik þar sem ekki var fylgt eftir reglum.	Já	Engin tilvik skráð á árinu.	
417 - Markaðsmál og merkingar				
417-1	Reglur varðandi merkingu á vöru og þjónustu	Á ekki við		
417-2	Atvik þar sem ekki var fylgt eftir reglum varðandi merkingar á sviði vöru og þjónustu	Á ekki við		
417-3	Atvik þar sem ekki var fylgt eftir vinnuferlum í kynningar- og markaðsmálum	Á ekki við		
418 - Persónuvernd viðskiptavina				
418-1	Kvartanir er varða brot á persónuvernd eða tap á gögnum viðskiptavina.	Já	Engar kvartanir bárust vegna mögulegra brota á persónuvernd eða taps á gögnum viðskiptavina.	
419 - Persónuvernd viðskiptavina				
419-1	Atvik þar sem ekki er fylgt eftir lögum og reglugerðum á sviði félags- og efnahagsmála		Alcoa Fjarðaál hlaut engar sektir á árinu 2023	

STEFNU- YFIRLÝSING

ALCOA FJARÐAÁLS

GILDI

Heilindi

Við erum heiðarleg, ábyrg og fylgjum lögum og reglugerðum í hvívetna. Við tryggjum öryggi gagna og persónuupplýsinga fyrirtækisins. Við byggjum upp traust með opnum samskiptum við kaupendur, birgja og starfsfólk.

Árangur

Stöðugar umbætur eru undirstaða góðs árangurs Alcoa Fjarðaáls. Við stefnum alltaf að bestu gæðum og framleiðni til að mæta kröfum og fara fram úr væntingum viðskiptavina. Við erum stöðugt að finna nýjar leiðir til að vernda umhverfið og starfsfólk á sjálfbæran og samfélagslega ábyrgan hátt.

Umhyggja

Við sýnum samkennd, vinsemd og virðingu í öllum samskiptum og metum framlag allra að verðleikum. Þannig myndum við gagnkvæmt traust og sköpum öryggi fyrir alla. Við hlustum, hjálpum og hrósum.

Hugrekki

Við leggjum grunn að framtíðinni með nýsköpun og forðumst kyrrstöðu. Við fögnum öllum tækifærum til að þróast og höfum hugrekki til að setja fram og prófa nýjar hugmyndir.

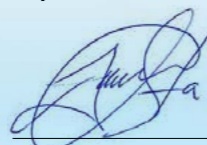
FRAMTÍÐARSÝN

Alcoa Fjarðaál uppfyllir lagalegar kröfur og aðrar kröfur sem gerðar eru til fyrirtækisins. Alcoa Fjarðaál byggir upp fyrirtækjamenningu með sameiginlegri sýn um sjálfbæra þróun og samfélagslega ábyrgð með gildi fyrirtækisins að leiðarljósi. Í starfsemi sinni notar Alcoa Fjarðaál endurnýjanlega orku þar sem því verður við komið og notast við skilvirkt orkustjórnunarkerfi til að hámarka orkunýtni.

Alcoa Fjarðaál skuldbindur sig til að tryggja öruggt og heilbrigt vinnuumhverfi þar sem markmiðið er að koma í veg fyrir vinnutengd meiðsl og atvinnusjúkdóma ásamt því að stuðla að andlegu og líkamlegu heilbrigði starfsfólks.

Með samráði við starfsfólk og þátttöku þess er stöðugt unnið að umbótum í umhverfis-, heilsu- og öryggismálum. Markmiðið er ávallt að útrýma hættum í vinnuumhverfinu og lágmarka heilsufarslegan skaða. Starfsfólk Alcoa Fjarðaáls vinnur á öruggan og ábyrgan hátt og ber virðingu fyrir umhverfinu. Við fórnnum ekki umhverfis-, heilsu- og öryggisgildum fyrir hagnað eða framleiðslu.

Reyðarfirði, 1. desember 2023

Fernando Costa
Forstjóri Alcoa Fjarðaáls

asi Aluminium
Stewardship
Initiative

Ábyrgð og ritstjórn:

Vigdís Diljá Óskarsdóttir, yfirmaður samskipta og samfélagsmála hjá Alcoa Fjarðaáli, vigdisdilja.oskarsdottir@alcoa.com

Ráðgjöf: Soffía S. Sigurgeirsdóttir, Langbrók ehf.

